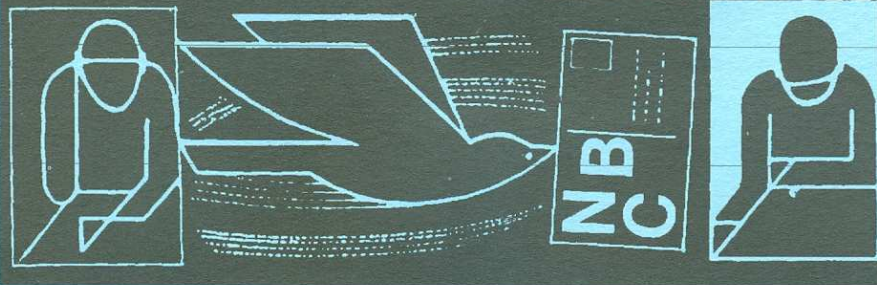

SCHAAKSCHAKERINGEN

*Schaken voor iedereen en natuurlijk
correspondentieschaak voor
iedereen!*

*Aan ons blad zal het niet liggen.
Deze keer volop partijen en
natuurlijk ook genoeg leesvoer.*

- *Profiel dhr. Kramer*
- *Ingezonden partijen*
- *Partijselecties J. Elburg
en T. de Ruiter*
- *Theorie door Van der tak*
- *Wedstrijdleader-(of lijder)-nieuws*
- *Van Perlo doet het deze keer met
lopers in zijn eindspelrubriek*
- *En we eindigen met rangen
en standen*

Veel plezier met deze uitgave!

**chaaksport
voor
iedereen**

Verenigingsorgaan - Maandblad

Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

**Juni/Juli
1996**

nr. 318

Bestuur Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

Voorzitter:	G.K.P. van den Haak, Muiderslotweg 106, 2026 AS Haarlem	Tel. 023 - 537 32 72
Secretaris en Ledenadministrateur	H.P.J. Visser, Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn	Tel. 055 - 541 24 25
Penningmeester:	S.Sieswerda, Mariken van Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort	Tel. 033 - 475 50 18
	Giro 1365400 ten name van "De penningmeester Ned. Bond. v. Correspondentieschakers" N.B.C. Amersfoort	
Alg.wedstrijd-leider:	H.J. Mostert, Laan van Parijs 192, 2034 EK Haarlem	Tel. 023 - 533 06 67
Wedstrijdsecretaris:	A. Breidenbach, Elzenhof 15, 1775 GG Middenmeer (NH)	Tel. 0227 - 502 059
Redacteur:	B. Weegenaar, J. Grimmstraat 12, 3533 CA Utrecht	Tel. 030 - 296 72 29
Public Relations:	T. de Ruiter, Gr. W. de Oudelaan 223, 1412 AT Naarden	Tel. 035 - 694 35 56

Redactie

B. Weegenaar (eindredactie), H. van Houten (opmaak), B. Faber (uitslagen), A.C. van der Tak (theorie), G.C. van Perlo (eindspel) en T. de Ruiter (partijselectie).
Vaste medewerkers: J. Elburg, J. Dopper, A. Hotting (landenwedstrijden) en J. v.d. Kooij

PRIJSLIJST N.B.C.

Contributie per jaar	f. 36,00
Saldo-groep (1, 2 of 3 partijen)	f. 3,00
7 kwalificatiegroep N.B.C.	f. 4,00
300 NBC-schaakkaarten (incl verzendkosten)	f. 17,00
ICCF-insigne incl. verz.kosten	f. 3,50

ICCF KWALIFICATIE- WEDSTRIJDEN

Europatoernooien

7-groep	f. 7,00
15-groep	f. 9,50

Wereldtoernooien

7-groep	f. 5,50
15-groep	f. 8,50

(v.a. 2e klas en hoger)

Steun ons propagandafonds

Alle betalingen uitsluitend via postrekening nr. 136.54.00 ten name van penningmeester NBC Amersfoort.

Matches tegen Engeland (BCCA) en Frankrijk

Per 1 oktober 1996 gaat er een wedstrijd tegen Engeland van start. Het aantal borden wordt nog nader bekend gemaakt.

Een ieder speelt twee partijen, 1 met wit en 1 met zwart. Er wordt gespeeld volgens de I.C.C.F. regels, dus 10 zetten in 30 dagen.

Tevens staat er een landenwedstrijd tegen Frankrijk op stapel, over 30 borden. Startdatum hier is 1 oktober.

U kunt uw aanmelding sturen naar:
A. Hotting, Struytse Hoeck 169,
3224 HA Hellevoetsluis.

Najaarsbijeenkomst NBC

Op zaterdag 12 oktober zal vanaf 10.00 uur de Najaarsbijeenkomst van de NBC plaatsvinden, in het Max Euwe Centrum te Amsterdam.

Er is gelegenheid tot een praatje, analyse, etc. Daarnaast zal er 's middags een consultatiepartij worden georganiseerd tussen de aanwezigen. Graag tot ziens.

Dhr. Mooij Europees kampioen (groep 44)

Zoals de titel al verhult: de heer Mooij is Europees kampioen geworden, groep 44. Nadere gegevens volgen nog, maar vanaf deze plaats alvast onze hartelijke felicitaties!

Een halve eeuw correspondentieschaak

■ Haije Kramer

Voor dat de Nederlandse Bond van Correspondentieschakers in 1966 werd opgericht was er ook al een en ander geregeld op dit gebied. De K.N.S.B. gaf gelegenheid om deel te nemen aan kleine wedstrijden en ook de onderbonden stelden hun leden in staat om partijen per brief te spelen. Mijn eerste partijen kwamen tot stand via bemiddeling van de Friese Schaakbond. De onderstaande partij werd in 1936 gespeeld in een wedstrijd van die bond.

H.Kramer
J.Kingma
Slavisch

cr
1936
D12

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Pf3 Pf6 4.e3
Lf5 5.cxd5 Lxb1 6.Txb1 Dxd5
7.a3 Pbd7 8.Dc2 e6 9.b4 Ld6
10.Ld3

Tengevolge van de ongewone behandeling der opening door de zwartspeler heeft wit een veelbelovende stelling bereikt. Er dreigt 11.e4 gevolgd door e5 met stukwinst.

10...Dh5 11.e4 e5 12.b5 c5

Telefoonnummers PreChess BBS'en

Hoogezand
0598-397 746 of 0598-397 756

Den Haag: 070 - 321 3743

Haarlem: 023 - 525 9374

PreChess Helpdesk (spraak)
0598 - 397 777

Alle avonden behalve
woensdag en donderdag

SS0317_x.ZIP

is inmiddels op het bbs
geplaatst en is gratis door de
NBC-leden te downloaden

3.d5 h6 14.Pd2 Pb6 15.a4 Tc8
16.a5 Pbd7 17.Pc4 Lb8 18.b6
a6 19.f3 0-0 20.h4!

Nu de damevleugel volkomen afgesloten is opent wit de aanval op de zwarte koning.

20...Pe8 21.g4 Dg6 22.h5 Df6
23.Dg2 De7 24.g5 Kh7 25.f4!
Pd6

Na 25...exf4? 26.e5+ Kh8 27.De4 slaat de aanval snel door.

26.f5 Tg8

27.f6! gxf6 28.g6+ fxf6

Op 28...Kg7 volgt 29.Lxh6+! Kxh6
30.Dd2+ Kg7 31.h6+ Kh8 32.g7+ Kh7
33.Df2 en wint dankzij de dreiging 34.Pxd6
gevolgd door 35.Df5 mat.

29.hxg6+ Txg6 30.Txh6+! Txh6
31.Lxh6 Pxc4

Op 31...Kxh6 komt 32.Ke2 en 33.Th1 mat
en na 31...Tg8 wint 32.Dh3 Kh8 33.Lf8+
Dh7 34.Dxh7+ Kxh7 35.Lxd6

32.Dh3!

Op 32.Lxc4 zou nu wel 32...Tg8 33.Dh3
Kh8! volgen.

32...Kh8

Of 32...Kg8 33.Ke2! in verbinding met
34.Tg1+

33.Ke2 Tg8

Ook 33...Dh7 34.Lg7+! Kxg7 35.Dxd7+
helpt niet meer.

34.Lg7++! Kxg7 35.Tg1+ Kf8
36.Dh6+

De laatste pointe. Zwart moet nu de dame
offeren want 36...Tg7 faalt op 37.Dh8+ en
36...Kf7 op 37.Dh7+

36...Dg7 37.Txg7 Txg7 38.Lxc4
Ld6 39.Dh8+ Tg8 40.Dh3! Tg7
41.De6 Lb8 42.d6

en zwart gaf het op want na 42...Tg2+
43.Kf3 Tg7 44.Kf2 kan hij geen stuk meer
bewegen zonder onmiddellijk verlies.

In het laatste jaar van de oorlog, toen bord-
schaak nauwelijks meer mogelijk was,
speelde ik de volgende partij, die beloond
werd met een door de (K.)N.S.B. uitgelooft-
de prijs.

H.Kramer
A.v.d.Drift

cr
1943-44
C34

Koningsgambiet

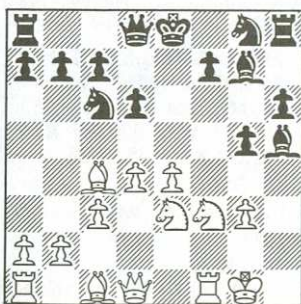
1.e4 e5 2.f4 exf4
3.Pf3 h6 4.Lc4 g5
5.d4 De7?

Beter is 5...Lg7. De dame
staat op e7 niet goed zoals
weldra blijkt.

6.0-0 Pc6 7.Pc3
Lg7 8.Pd5 Dd8
9.c3 d6 10.g3 fxg3

Nu krijgt wit via de f-lijn vrij
spel. Beter was een poging
om met 10...g4 de stelling
gesloten te houden.

11.hxg3 Lg4
12.Pe3 Lh5

13.Pe5! Pf6

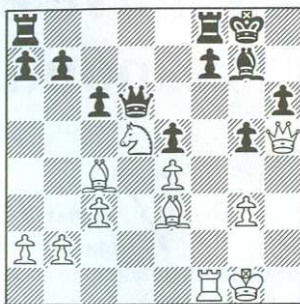
Op 13...Lxd1 volgt 14.Lxf7+ Ke7 15.Pd5+
Kf8 16.Pg6 mat

14.Dxh5! Pxe5!

Ook nu loopt de koning na 14...Pxe5
15.Lxf7+ in enkele zetten mat.

15.Txf6! Dxf6 16.dxe5 dxe5

17.Pd5 Dd6 18.Le3 0-0 19.Tf1
c6

20.Pf6+! Kh8

Op 20...Lxf6 ligt 21.Dg6+
Kh8 22.Dxh6+ Kg8 23.Txf6
klaar.

21.Lxg5! Dc5+
22.Tf2!

De pointe. 22.Kg2 Dxc4
23.Lxh6 Lxf6! 24.Lxf8+
Kg8 25.Txf6 Dxe4+ kan
zwart zich redden.

22...Tfd8 23.Lxh6
Td1+ 24.Kg2

en zwart gaf het op

De derde en laatste periode
in mijn leven, tegen en na
mijn pensionering, begon in

1977. In dat jaar speelde ik mee in het natio-
nale team dat de finale bereikte van het
"ICCF World Team Championship" of de
VIIIe Olympiade.

De volgende partij werd gespeeld in de wed-
strijd tegen Bulgarije. Nu was spelen van
correspondentieschaak met tegenstanders uit
Oost-Europa lang niet altijd een onverdeeld
genoegen. Het was geen zeldzaamheid wan-
neer een zet pas na zes weken werd beant-
woord. Het duurde vaak wel drie weken
voordat een zet de tegenstander bereikte.
Zijn bedenktijd plus het terugzenden van het
antwoord, namen ook vaak drie weken in
beslag.

Deze partij heeft ongeveer twee jaar ge-
duurd. Bij de laatste zetten bakte mijn Bul-
gaarse tegenstander het wel bijzonder bruin.
Bij mijn 28e zte - november 1978 - nam hij
vier weken vakantie en bij zijn 29e zet - ja-
nuari 1979 - nam hij andermaal een maand
vrijaf. Toen ook daarna geen antwoord bin-
nenkwam greep de wedstrijdleider in en eis-
te de partij op. De Bulgaar kon op dat mo-
ment namelijk het mat in enkele zetten niet
meer verhinderen.

Lange
wachttijden
maar toch
een leuke partij!

Een zeer onplezierig slot van een overigens levendige combinatiepartij.

H.Kramer
K.Kostadinow
Nimzoïndisch

VIII OI
1977/1979
E39

1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pc3 Lb4
4.Dc2 c5 5.dxc5 0-0 6.a3 Lxc5
7.Pf3 d5!? 8.cxd5 exd5

Aanvaardt de geïsoleerde d-pion daar 8...Pxd5? 9.Pxd5 Dxd5 10.e4 Dc6 11.Ld3 zonder meer gunstig is voor wit.

9.Lg5 Db6 10.e3 Pe4

Een aanbeveling van Taimanov die de volgende varianten aangeeft:

11.Pa4 Da5+ 12.b4 Lxb4+ 13.axb4 Dxb4+ 14.Kd1 Ld7 en zwart heeft aanval, en 11.Pxd5 Da5+ 12.b4 Lxb4+ 13.Pxb4 Pxd5

11.Tc1 h6?

Beter is 11...Lxc3 12.Dxc3 Ld6 hoewel wit in dat geval duidelijk positievoordeel heeft.

12.Pxd5! Da5+ 13.b4 Lxb4+
14.axb4 Dxd5 15.Lc4 Df5

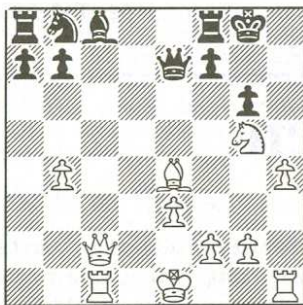
16.Ld3! hxd3

Gedwongen want op 16...Te8 beslist 17.Lxe4 Dxe4 18.Dxe4 Txe4 19.Txc8+

17.Lxe4 Dd7

Opnieuw gedwongen want 17...Df6 faalt op 18.Dxc8! en op 17...Db5 is 18.Dxc8 Dxb4+ 19.Pd2 Pc6 20.Df5 g6 21.Dc5! winnend.

18.Pxd5 g6 19.h4 De7

20.Db3!

Dekt niet alleen b4 maar dreigt ook 21.Lxg6

20...Kg7 21.Db2+!

Wit kan ook 21.Dc3+ spelen maar de tekstzet is veel fijner: de pointe blijkt op de 25e zet.

21...Kh6

Het enige want 21...Df6 22.Dxf6+ Kxf6 23.Ph7+ verliest onmiddellijk, evenals 21...Kg8 22.h5! Dxd5 23.hxd6 f6 24.Db3+ en mat.

22.h5!!

Toch!

22...f5!

Niet 22...Kxg5 23.f4+ Kg4 24.De2+ en mat en ook niet 22...Dxd5 23.hxd6+ enz.

23.hxd6+ Kxd6

Het alternatief is 23...Kxg6 waarop 24.Ph7! beslist bv 24...fxe4 25.Pxf8+ Dxf8 26.Th8 of 24...Tf7 25.Txc8 fxe4 26.Pg5!, of tenslotte 24...Te8 25.Lf3! dreigend 26.Lh5+

24.Th7 Df6

De hoofdvariant van de combinatie gaat verder met 24...Dxe4 25.f4+ Kxg6 26.Dg7 mat of 25...Kg4 26.De2+ Kg3 27.Th3 mat

25.De2! Dd6

Of 25...Dxd6 26.f4+ Kf6 27.Db2+ Ke6 28.De5 mat

26.Dh5+ Kf6 27.Dh4+ Ke5
28.Ld5!

De laatste pointe: op 28...Dxd5 volgt 29.De7 mat en op 28...Ke5 29.Dd4+

28...Kxd5 29.Td1+ Kc6 30.Dc4+
en mat in nog vier zetten 30...Kb6 31.Txd6+ Pc6 32.Dc5+ Ka6 33.Da5 mat

Een zeer spannende partij speelde ik tegen Palciauskas (Wereldkampioen 1984 - 1988)

H.Kramer VIII OI
Palciauskas
Dameïndisch E19

SCHAAK!

De opening in de praktijk van
ca. 120 correspondentiepartijen.
Deze maand zijn verschenen:

239 **Evansgambiet**
IG 5

240 **Evansgambiet**
IG 5

Juni '96 DISKETTE
met 1000 corr. partijen
voor Nic-base en ChessBase.
Bulletin K-24 met 105 partijen
en 65 Fromgambiet a f4

"Schaak!" kost bij bestelling
f 2,50 per stuk.

De diskette kost f 10,-.

Giro 83.865

t.n.v. J. v.d. Kooij,
I. da Costastraat 373,
3221 TJ Hellevoetsluis.

1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pf3 b6 4.g3
 Lb7 5.Lg2 Le7 6.0-0 0-0 7.Pc3
 Pe4 8.Dc2 Pxc3 9.Dxc3 d6
 10.Dc2 f5 11.d5 e5 12.e4 Lc8!

De loper heeft op b7 niets meer te zoeken en daarom gaat hij naar de diagonaal c8-h3.

13.exf5 Lxf5 14.Dc3 a5 15.Le3
 Pd7 16.Pd2 De8 17.f3

Wits strategie is gebaseerd op het steunpunt e4.

17...h5 18.Tae1 Dg6 19.Pe4 h4

Na 19...Lxe4 20.fxe4 Lg5 21.Lf2 alsmede 22.Lh3 is zwart tot het defensief veroordeeld.

20.Ld2 Pc5 21.b3 Tf7 22.De3
 Taf8 23.a3 h3 24.Lh1 Pxe4
 25.fxe4 Lg4

Hier wees zwart een remise-aanbod van de hand.

26.Lc1 Dh5 27.Ld2 g5 28.Txf7
 Dxf7 29.b4 axb4 30.axb4 b5
 31.c5

31...dxc5 32.bxc5 Lxc5!?

Op deze interessante combinatie heeft zwart al met zijn 30e zet aangestuurd.

33.Dxc5 Le2 34.Lf4!

Het alternatief is 34.Dxf8+ Dxf8 35.Txe2 maar na 35...b4! is zwarts b-pion zeer sterk omdat de witte loper op h1 nauwelijks nog meespeelt.

34...Lc4

Na 34...gxf4 35.Txe2 fxf3 36.Dc1! Dg6 37.hxg3! Dvg3+ 38.Lg2 gaat zwarts aanval plotseling niet verder.

35.Lf3! gxf4 36.Lg4 fxf3!

Met de verrassende pointe 37.Le6 Dxe6! 38.dxe6 g2! 39.Dxf8+ Kxf8 en het eindspel is gewonnen voor zwart omdat hij op beide vleugels een geweldige vrijpion heeft.

37.hxg3! Dg7 38.Le6+ Kh8

39.De3 h2+ 40.Kxh2 Ta8 41.g4

Een uiterst scherpe stelling waarin beide koningen in levensgevaar verkeren.

41...Dh7+ 42.Kg1 Dh4 43.Dc3

Df6 44.Dg3!

Dreigt 45.g5 Df4 46.Dh3+ en mat

44...Kg7 45.g5 Df4 46.Dxf4 exf4

47.Kf2 Ta3 48.Lf5 b4 49.Th1 b3

50.Th7+ Kg8 51.g6 Ta6

Een laatste valstrik: zwart hoopt op 52.Le6+ Txe6 53.dxe6 c5! 54.e7 Lb5 gevolgd door 55...c4

52.Txc7

en zwart gaf het op. 52...Tb6 53.Txc4 b2 54.e5

Boekbesprekingen

■ Bertrand Weegeenaar

De laatste 4 weken heeft Batsford een uitgave achterstandje ingehaald en 6 nieuwe boeken uitgebracht. Daarnaast ontving ik materiaal van twee, voor mij nieuwe Amerikaanse uitgevers: R&D Publishing (2679 State Highway 70, Manasquan, NJ 08736 USA) en Caïssa Editions, PO Box 151, Yorklyn, DE 19736, USA)

Maar eerst de correspondentieschaak uitgave van het jaar: **Winning at Correspondence Chess, Tim Harding**, Batsford 1996, 176 p. (ISBN 0-7134-7731-8) Prijs: 47,25

Tim Harding is een bekend correspondentieschaker, die al diverse boeken bij Batsford e.a. heeft uitgegeven waaronder de geannoteerde partijenverzameling van de eerste 10 wereldkampioenschapsfinales CC. (Nu 13 is afgelopen ligt het misschien in de lijn der verwachting een nieuw deel samen te stellen). Zijn openingsboeken over de Marshall samen met Nunn zijn klassiekers.

Dit boek is een uitvoerige introductie in de wereld van het correspondentieschaak. Uiteraard in eerste instantie gericht op het Engelse publiek. Hoofdstukken over hoe het wordt ge-

speeld, verschillen met bordschaak, de grote namen van het spel en vele geanalyseerde partijen. Aandacht uiteraard voor de analytische uitdaging die het correspondentieschaak heeft boven het bordschaak.

Harding ziet overigens correspondentieschaak niet als iets dat uitsluitend per post hoeft te gebeuren: de rol van elektronische post, schaken op Internet en faxen, alsmede het gebruik van computers bij het spelen worden uitvoerig aan de orde gesteld.

Een zeer lezenswaardig boek, met vele fraaie anecdotes en ideeën, waarmee het correspondentieschaak de waarde en aandacht krijgt die het verdient.

**New ideas in the Sveshnikov Sicilian,
V. Neverov & P. Marusenko.**

Batsford 1996, 144 p. (ISBN 0-7134-7809-8) Prijs: 40,95

Ik ben geen speler van de scherpe Sveshnikov die ontstaat na de zetten 1.e4 c5 2.Pf3 Pc6 3.d4 cd4 4.Pd4 Pf6 5.Pc3 e5 6.Pdb5 d6. Maar partijen die hiermee gespeeld worden, zeker correspondentiepartijen trekken altijd mijn aandacht, want het gaat er vaak ruig aan toe, met gevaar voor zowel wit als zwart. Dat de volgende spelers regelmatig in dit groteske doolhof wensen te verkeren geeft aan dat deze variant niet voor doetjes is: Shirov, Kasparov, Nunn, Kramnik en Topalov om er een paar te noemen.

De auteurs hebben een zeer diepgaand werk geschreven. In 31 diep geanalyseerde (14 hoofdstukken) worden alle belangrijke lijnen aan de orde gesteld. Een aanrader. (Uw attentie alvast voor de analyse van de partij Simmelink - Hendriks uit K/25.)

**New ideas in the Alekhine Defence,
Graham Burgess,** Batsford 1996, 128 p.
(ISBN 0-7134-7833-0) Prijs: 33,65

In Nederlandse CC-kringen is de Aljechin (1.e4 Pf6) geen onbekende. O.a. dankzij Etmans en Hebels is het op het hoogste niveau veelvuldig gespeeld. Voor een introductie kon men tot nu toe slechts terecht bij twee dikke pillen uit Duitsland (die nu worden omgewerkt naar maar liefst 6 delen), waar de auteur overigens nooit naar verwijst. Wel verwijst hij naar het boek *The Complete Aljechin*, waarvan dit boek een vorm van update is.

Alle moderne lijnen passeren de revue: de vierpionnen aanval, de Kengisvariant (4.Pf3 dx e5 5.Pxe5), de Alburvariant (4.Pf3 g6) etc. Deze laatste twee lijnen hebben de Alje-

chin de laatste 5 jaren weer tot een gevaarlijke variant gemaakt voor wit.

Drieëntwintig thematisch gerangschikte partijen geven alle recente ins en outs. Voorafjes en conclusies geven een snel inzicht in de ideeën en de probleemmomenten van een bepaalde variant. Een aanrader voor de spelers van het Aljechin en een sterke introductie om u over te halen deze opening op uw repertoire te zetten.

Winning with the Kan, Ali Mortazavi,

Batsford 1996, 144 p. (ISBN 0-7134-7803-9) Prijs: 40,95

Het Siciliaans heeft vele ver doorgevoerde varianten. De auteur van dit werk biedt u de mogelijkheid snel en veilig dit theoretische oerwoud te verlaten en minder bekende paden te betreden. De opstelling met e6 en a6 is een zeer flexibele en biedt zwart de mogelijkheid zowel Scheveninger-achtige pionstructuren in te nemen, als Hedgehog (ook wel egestellingen genaamd). Hiermee kan zwart veelvuldig in het middenspel initiatief nemen, al naar zijn voorkeur in het centrum als op de damevleugel. Een van de conclusies van dit boek is dat de c4-varianten (waartoe wit vaak wordt uitgedaagd) geen bedreiging vormen. In andere varianten kan zwart vaak een doorbraak in het centrum uitvoeren, wat met behulp van actief loper spel gevaarlijke mogelijkheden biedt.

32 geanalyseerde partijen zetten u op een winnend spoor. (In K/25 heeft zwart goede zaken gedaan en analyses van de hand van deelnemer de Boer volgen in het volgend nummer.)

The Nimzovich Defense to 1.e4,

Hugh E. Myers, Caissa Editions 1995, 176 p.
(ISBN 0-939433-22-2) Prijs: 33,50

Sommige schaakboeken verdienen rust en rijping. Dit boek, de derde, gewijzigde en uitgebreide druk, heeft bij mij kunnen rijpen, want dit is het werk van een autoriteit. Hugh Myers, bekend van de Myers Opening Bulletins, waarin onorthodoxe openingen centraal staan, draagt de Nimzovich (1.e4 Pc6) al jaren een warm hart toe. 8 hoofdstukken met diepgaande analyses (120 pagina's) beschrijven de diverse witte en zwarte openingideeën. Overgangen naar bestaande openingen als Weens en Frans worden zeker niet geschuwd, en Myers heeft hier ook zeer interessante ideeën op papier gezet. Het geheel wordt gecompleteerd met 147 geannoteerde partijen, een spelers- en openingsindex.

Dit soms wat chaotisch gelay-oute boek is edoch een bron van stimulerende ideeën voor spelers die het avontuur niet schuwen.

The Caro-Kann in Black & White, A.Karpov & A.Beliavsky, R&D Publishing 1994, 196 p. (ISBN 1-883358-16-7) Prijs: \$24.95

Een uniek boek waar 2 topdeskundigen elk hun kant van het verhaal vertellen. Beljavski heeft aan de witte zijde van het bord veelvuldig kans gezien om grote tegenstander weg te drukken, Karpov heeft de Caro-Kann al jaren op zijn repertoire en vertrouwd hierop uitgebreid in WK-matches (Sokolov en Timman kunnen hierover meepraten.)

Alle hoofdlijnen, de Pano (met c4), de doorschuifvariant (3.e5), klasiek (4...Lf5), Nimzowitsch-variant met 4...Pf6 5.Pxf6) en de zeer actuele Smyslov (4...Pd7) worden binnenste buiten gekeerd. Belangrijke aandacht wordt besteed aan de overgang van opening naar het middenspel want hierin ligt het ware geheim van de Caro-Kann: de solide pionnenstructuur die een waarborg vormt voor het betere van het spel tot aan het eindspel aan toe.

Een kwalitatief hoogstaand boek die ondanks dat het in 1994 is gepubliceerd niets

aan zijn actualiteitswaarde heeft ingeboet.

Anatoly Karpov's Best Games, A.Karpov, Batsford 1996, 175 p. (ISBN 0-7134-7843-8) Prijs: 47,25

Wereldkampioen A.Karpov heeft op uitnodiging van Batsford 43 van zijn beste partijen (de achterflap vermeldt abusievelijk 64) geselecteerd. De analyses zijn voor een breed publiek geschreven en daarom soms wat oppervlakkig. (Een aantal stellingen komen ook voor in Karpov's Endgame Arsenal, waar Karpov diepgravender is.) De meeste partijen hebben schoonheidsprijzen verdiend. Een schitterende collectie partijen.

De volgende titels zullen in het volgende nummer door Ger van Perlo besproken worden:

Endgame Magic, John Beasley & Timothy

Whitworth, Batsford 1996, 192 p. (ISBN 0-7134-7971-X) Prijs: 33,65

Een inleiding in de geheimen van de eindspelstudie.

Karpov's Endgame Arsenal, A.Karpov & E.Gik, R&D Publishing 1996, 147 p. (ISBN 1-883358-20-5) Prijs: \$ 21,95

O.a. studies, kwartetten en 20 uitgebreide analyses uit Karpov's eigen praktijk.

Van de algemeen wedstrijdleader

■ H.J. Mostert

Wie zei, dat de belangstelling voor het correspondentieschaak wel eens kon gaan afnemen? Een buitengewoon initiatief van 2 nationale bonden heeft er toe geleid, dat per 1 Mei 1996 de MATCH 2000 kon gaan beginnen.

Dat is een vriendschappelijke landenwedstrijd tussen Duitse en Italiaanse spelers, waaraan 2 ex-wereldkampioenen, 13 grootmeesters en circa 100 internationale meesters gaan deelnemen. In totaal wordt aan niet minder dan 1.111 borden gespeeld, zodat 2.222 spelers bij de match betrokken zijn. Het ligt voor de hand, dat voor een dergelijke enorme organisatorische prestatie op verschillende manieren de pers zal worden gezocht en het lijkt voor de hand te liggen, dat onze lezers - daar wij zij de mogelijkheden hebben - ook in hun omgeving met deze wedstrijd publiciteit voor het correspondentieschaak zouden kunnen vinden. Een dergelijke omvangrijke wedstrijd is tenslotte groot nieuws, temeer, omdat inmiddels ook een aan-

vraag is ingediend in het Guinness Book of Records te worden opgenomen. Tevens blijkt uit het bovenstaande toch wel, dat in ieder geval bijzondere evenementen toch een groot aantal deelnemers kunnen trekken.

En als U dan vindt, dat de mogelijkheid om via e-mail of fax ook aan correspondentieschaaktoernooien te kunnen deelnemen zoal geen bijzonderheid meer is, maar toch een aantal bezwaren zou kunnen opheffen, dan zoudt U zich de komende zomermaanden eens kunnen beraden om ook anderen te laten meegenieten van de vele mogelijkheden, die een lidmaatschap van onze Bond biedt ! En mocht U andere ideeën hebben om eens wat bijzonders op touw te zetten, laat ons bestuur dat dan weten. Graag willen we overwegen, of we met Uw voorstellen ook eens een flink stuk publiciteit kunnen bin-nenhalen !

Inmiddels helemaal niet bijzonder - omdat het al de vijftiengtigste keer is - en toch ook zeer bijzonder is, dat inmiddels de nieu-we KAMPIOEN van NEDERLAND COR-RESPONDENTIESCHAKEN bekend is. In ons Jubileumskampioenstoernooi (K/25) kan inmiddels de heer U.D.Pillhock uit Klundert als winnaar worden aangekondigd.

Weliswaar heeft hij nog één partij open-staan, doch geen van de andere 14 deelne-mers kan de score van 11 punt van de heer Pillhock meer bereiken. Vooruitlopend op de officiële huldiging hebben wij de heer Pillhock natuurlijk al onze schriftelijke geluk-wensen doen toekomen en hem verzocht zich middels dit blad ook aan de lezers voor te stellen. Ongetwijfeld zal hij ons dan van interessante lectuur kunnen voorzien !

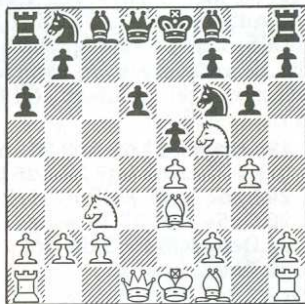
In K/26 zijn pas 46 partijen beëindigd. On-getwijfeld geven de resultaten hiervan wel enige indicatie wie tot de kanshebbers kan gaan behoren, het is echter nog te vroeg spe-culaties op U los te laten. Aan de lijst van rechthebbers op K/27 kunnen de heren D.Stavast uit Steenwijk en H.Schaper uit Rijssen worden toegevoegd. Daarmede zijn nu 11 kandidaten binnen en is dus het wach-ten op de laatste 4. Gezien het seizoen heb ik hoe dan ook niet het voornemen deze deelnemers voor september te laten begin-nen. Dat neemt niet weg, dat een startbrief na aanmelding van de laatste 4 tijdig zou kunnen worden voorbereid. Geplaatst wordt in ieder geval op volgorde van schriftelijke binnenkomst.

Van harte wens ik U een fijne zomer !

Siciliaans - Najdorf/ Scheveninger (B80)

■ A.C. van der tak

In Schaakschakeringen wijdde ik een stukje aan de variant 1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.Le3 e6 7.g4 e5 8.Pf5 g6

Omdat er inmiddels nogal wat nieuw materi-aal is, gaan we er weer een keer naar kijken.

VARIANT A)

9.Lg2 gxf5

Een mogelijkheid is ook 9...d5 in Tolnai - Gavrikov, Berlijn 1989, volgde 10.Lg5 gxf5 11.Pxd5 Le7 12.Lxf6! Lxf6 13.exf5 met on-duidelijk spel. De partij is te vinden in In-formator 48/316.

10.exf5 Tg8

Misschien is 10...h6 toch een betere zet: 11.De2 Tg8 12.h3 Dc7 en nu 13.f4 Pc6 14.0-0-0 Pe7, Anka - Novikov, Budapest 1989, of 13.0-0-0 Ld7 14.f4 Lc6, Tolnai - Gavrikov, Budapest 1989, in beide gevallen met een zeer onduidelijke stelling. De partij-en zijn te vinden in NIC Yearbook 13 en 14 alsmede in Informator 47/283 en 284.

11.h3 Pc6 12.De2 Pe7 13.f4 Dc7 14.0-0-0 Ld7 15.Df2 Lc6 16.Lb6 Db8 17.fxe5

In Gorelikov - Wohl, cr 1991/1992, Team-kampioenschappen St.Petersburg, deed wit 17.g5?!, maar na 17...Lxg2 18.gxf6 Pc8 19.Thg1 Pxb6 20.Dxb6 Dc8! 21.Txd6 Dxf5 22.Td2 Tg6! was zwart in het voordeel. U kunt de partij aantreffen in het Italiaanse Jaarboek 6/136.

17...dxe5 18.The1 h5?!

Dit zou een versterking moeten zijn op 18...Pd7 19.Lxc6 bxc6 20.La5 f6? (Beter 20...Lh6+ 21.Kb1 Lf4 met onduidelijke stel-ling) 21.Dh4! met vrijwel winnend spel voor

wit, Nikolenko - Lepeshkin, Moskou 1989, maar het is de vraag of dat wel zo is. De Amerikaanse Bulgaar Minev heeft 18...Lxg2 19.Dxg2 Pc6 gesuggereerd, maar het lijkt me dat wit dan met 20.Pd5!?! mooie kansen heeft.

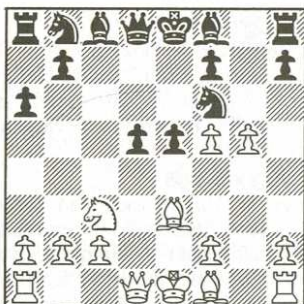
19.Lc5!?

In Yurchenko - Wohl, cr St.Petersburg 1991/1992, geschiedde 19.Lxc6+ bxc6 20.Dc5 Pd7 21.Txd7 Kxd7 22.Txe5? Pxf5 en wit gaf op. Met 22.Td1+! Pd5 23.Txd5+! cxd5 24.Dxd5+ Ld6 25.Lc5 Dc7 26.Dxf7+ Kc6 27.Dd5+ kon wit eeuwig schaak forceren aldus de zwartspeler. De partij staat in het Italiaanse Corr. Jaarboek 6/139. De tekstzet ziet er sterk uit.

19...hxg4 20.Ld6 Dc8 21.Lxe5 gxf3 22.Lxh3 Lg7 23.Ld6 Lf8 24.Lxe7 Lxe7 25.Txe7+! Kxe7 26.Dc5+ Ke8 27.Te1+ Le4 28.De5+ Kf8 29.Dxf6 Dc6 30.Dh4 Ld5 31.f6

en zwart gaf op, Landenbergue - Chachere, Zwitserland 1993

VARIANT B) 9.g5 gxf5 10.exf5 d5

B I) 11.Df3 d4 12.0-0-0 Pbd7 13.Txd4!?

Het torenoffer van Gipslis.

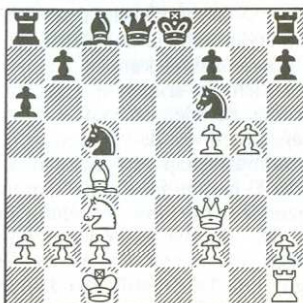
Andere mogelijkheden zijn:

1)13.Ld2 Dc7! (Ten tijde van mijn vorige artikeltje was alleen nog maar 13...dxc3 gespeeld: 14.Lxc3 Dc7 15.Ld3 Ld6 16.The1 Pc5?! (16...Pg8!, Cserna) 17.Lc4 met goede kansen voor wit, Chiburdanidze - Cserna, Pristina 1983. U kunt de partij aantreffen in Informator 36/291) 14.Ld3 Pc5 15.Lc4?! (Misschien is 15.gxf6!?! sterker) dxc3 16.Lxc3 Pfe4 17.The1 Pxc3 18.Dxc3 Lg7 en wit had onvoldoende compensatie voor het geofferde materiaal, Wedberg - Novikov, Kopenhagen 1991. De partij staat in Informator 55/225.

2)13.gxf6!?! dxc3 14.Lc4 Dxf6 15.Thg1! en

wit had compensatie, Badzharani - Rybintsev, USSR 1989. Zie mijn vorige artikeltje en Informator 47/282. Helaas zijn er voorzover me bekend geen nieuwe voorbeelden met 13.gxf6!?

13...exd4 14.Lxd4 Lc5 15.Lxc5 Pxc5 16.Lc4

16...De7

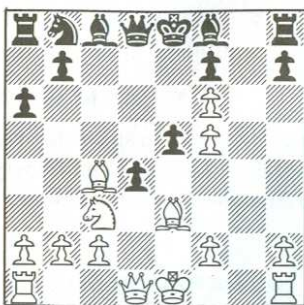
Badzharani heeft hier 16...Pfe4 17.Pxe4 Pxe4 18.Dxe4+ De7 "met voordeel voor zwart" gegeven, maar dat is allerminst duidelijk, b.v. 19.Df4 0-0 20.f6 Dc5 21.g6 Dh5 22.Lxf7+ Txf7 23.gxf7+ Dxf7 24.Tg1+ Kh8 25.Tg7 en het is zeer de vraag of zwart zich nog wel kan redden.

Een hardere noot om te kraken is 16...0-0!? 17.Td1 en nu 17...Pfd7 of 17...De7, waarover ik in mijn vorige artikeltje al geschreven werd. In een brief die Gipslis later aan vriend Mooij schreef, gaf hij op 17...Pfd7 het antwoord 18.f6! aan "en ondanks wits toren minder is de strijd nog niet beëindigd". Op 17...De7 18.gxf6 Dxf6 gaf hij 19.De3! aan, b.v. 19...Dxf5?! 20.Td5 Df6 21.Txc5 Le6 22.Pe4! De7 23.Dg3+ Kh8 24.Tc7 met aanval of 19...Lxf5?! 20.Pd5!, daaraan toegevoegd dat het niet duidelijk is wat wit na 19...Pd7 moet doen; "op 20.Pd5 volgt 20...De5, maar misschien kan hij 20.Pe4 spelen, b.v. Dxf5 21.Tg1+ Kh8 22.Tg5". Ik heb naar betere zetten dan 20...Df5 gezocht, maar 20...Dg7? is slecht wegens 21.f4 Kh8 22.Tg1 Dh6 23.Dc3+ etc. en na 20...Dh4 speelt wit 21.Pd6 met goede kansen.

17.gxf6 De5 18.Td1 Lxf5 19.Td5 De1+ 20.Td1 De5 21.Td5 De1+

en eeuwig schaak, Gipslis - Rastianis, cr 1988/1989, Litauwen 100. Zie andermaal mijn vorige artikeltje. De partij staat ook in het Italiaanse corr.Jaarboek 3/148 en komt verder uitgebreid in het openingenoverzicht van Lithuania -100 in Corr.Informator 3 aan de orde.

B II) 11.gxf6 d4 12.Lc4

12...Dxf6

Andere mogelijkheden zijn:

1.12...Lxf5 13.Dh5 Dd7 14.Pd5 Lc5 15.b4 (of 15.Pe7 Le6 met onduidelijk spel) 15...Ld6! 16.Tg1 dxe3 17.0-0-0 exf2 18.Tg5 met onduidelijk spel, H.Olafsson - Nimtz, cr 1987/1991, Voorronde Olympiade XI. De partij staat in het Italiaanse Jaarboek 6/137

2.12...Dc7 13.Dd3 dxc3 (In Gallagher - Shneider, Bern 1995 werd 13...dxe3!? beproefd; na 14.0-0-0 Pc6? 15.Pd5 Da5 16.f4 Lh6 17.Kb1 b5 18.fxe5! had wit een vrijwel winnend spel, maar Gallagher wijst er in zijn uitgebreide analyse van de partij in Inside Chess 1996/4 op dat de zaak na 14...exf2! (i.p.v. 14...Pc6?) zeer onduidelijk is. Het wachten is op meer praktische voorbeelden.

Een derde mogelijkheid is 13...Lb4. In de partij Tseitlin - Bosboom, Groningen 1995, probeerde zwart 14.0-0-0 Lxc3 15.Lh6 Lb4 16.f4 Pc6 17.fxe5 Dxe5 18.Lxf7+! Kxf7 19.Db3+ Le6 20.fxe6+ Dxe6 21.Df3 Tag8 22.a3 Tg6 23.Dh5

La5 24.Kb1 Td8 25.Ld2 Lxd2 26.Dxh7+ bleef hij grote problemen houden.) 14.0-0-0 Pc6 15.The1 cxb2+ (Misschien is 15...Lb4!? een betere zet.) 16.Kb1 Lb4 17.Tg1! (In Sigurjonsson - H.Olafsson, Neskaupstadur 1984, geschiedde 17.c3 La3

18.Lf4 Dd7 met onduidelijk spel. Zie Informator 37/245) 17...Tf8 18.f4! exf4, Kostrovnias - Arnason, Reykjavik 1992 en nu zou 19.Lb6! Dxb6 20.De4+ Pe7 21.fxe7 Lxe7 22.Tge1 Df6 23.Td5 gevolgd met Te5 winnend zijn geweest. Aldus Arnason. Zie Informator 54/220.

13.Pd5 Dc6 14.Lxd4! Lb4+

Op 14...exd4? is 15.Dxd4 winnend. Ook 14...Dxc4? 15.Pf6+ Ke7 16.Lxe5 zal zwart niet overleven. "Black's King is playing on the Autobahn", zegt Seirawan, een schaakuitdrukking die ik nog niet kende.

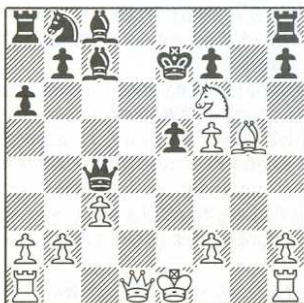
15.c3 Dxc4 16.Le3!

Na 16.Pb6?! Dxd4 17.Dxd4 exd4 18.cxb4 Lxf5 19.Pxa8 Pd7 heeft zwart compensatie voor de kwaliteit.

16...La5

Dit ziet er niet logisch uit, maar ook na 16...Le7 17.Pb6 Dc6 18.Tg1 Pd7 19.Pxa8 b5 20.Dd5! was wit in het voordeel, Thorhallsson - Arnason, Reykjavik 1992. I.p.v. 18...Pd7 is 18...Ld8 wel als een versterking aangegeven, maar volgens Shirov is wit na 19.Pxa8 evenzeer in het voordeel; Arnason gaf nog 19...b5 20.Dh5 Dxa8 21.0-0-0 met goede compensatie voor wit.

17.Pf6+ Ke7 18.Pd5+ Ke8 19.Pf6+ Ke7 20.Lg5! Lc7

Ook na 20...Td8 21.Pxh7+ f6 22.Lxf6+ Ke8 23.Dh5+ Df7 24. Dh6!? heeft wit fraaie compensatie, Shirov.

21.Pe4+?!

Shirov betreunde later dat hij hier niet 21.Dd5! had gespeeld: 21...Dxd5 22.Pxd5++ Kd6 23.0-0-0 Kc6 24.Pe7+ Kb6 25.Le3+ Ka5 26.Td5+ b5 27.a4 dreigend 28.a4+ Kxa4 29.Kb2 en Ta1 mat!

21...Ke8?!

Minder duidelijk was 21...Kf8! 22.Lh6+ Ke8 Shirov

22.Dg4 b5 23.Pf6+

met een hevige aanval, die wit alsnog winst bracht, Shirov - Gelfand, Wijk aan Zee 1996.

Door het midden

■ M.J.W. Beck

Hieronder enkele partijen zoals ik ze graag speel: offers, penningen en een koningsaanval dwars door het midden en dan ook nog winnen. Opvallend is dat de beide partijen die deze kenmerken vertonen in dezelfde groep gespeeld zijn.

M.J.W. Beck
J.C. Dopper
Pirc, Samisch

H-406
1995

1.e4 d6 2.d4 Pf6 3.Pc3 g6 4.f3

Iedereen heeft zo z'n eigen voorkeur voor bepaalde varianten. De Samisch-variant die ik hier kies heeft eigenlijk een eenvoudige strategie: Le3, Dd2, Lh6 gevolgd of voorafgegaan door g4, h4 en h5. Met de zet 4.f3 wordt ...Pg4 verhinderd en pion e4 nogmaals gedekt.

4...Lg7 5.Le3 c6 6.Dd2 b5 7.g4 h5 8.g5 Pfd7 9.f4 Pb6 10.Pf3 d5 11.Pe5 b4 12.Pe2 a5 13.Lg2 Lxe5

Deze zet is nieuw voor mij. In de partij Yudesin-Gurevich (1990) werd 13...h4 14.0-0 h3 15.Lh1 dxe4 16.Lxe4 Lf5 gespeeld. De tekstzet maakt Pc4 mogelijk. Voor wit is het niet eens ongunstig als Le3, die weinig bewegingsvrijheid heeft, hiermee van het bord zou verdwijnen. Het gemis van Lg7 lijkt mij erger.

14.fxe5 Pc4 15.Dc1 h4

Consequent gespeeld. Na ..Th5, ...e6 en ...Pxe3 gaat pion g5 vallen. Hierop baseerde ik ook mijn plan: eerst ...e6 uitlokken (waarmee tevens ...Lg4 voorkomen wordt); vervolgens een paard op c5 zien te krijgen, een loper op e4 of d3 en, bij voorkeur na ...Txg5, een toren op f6. Als dat allemaal lukt, kan zwart geen kant meer op en kan ik de buit binnenhalen. Dit plan verklaart de volgende zettenreeks:

16.Pf4 e6 17.Pd3 Th5 18.Lf3 dxe4

En buitengewoon listige zet van zwart! De verleiding is groot om op h5 te slaan. Van mijn plan zou dan helemaal niets meer terecht komen: 19.Lxh5 exd3 20.Lf3 d2+! 21.Lxd2 Dxd4 met aanval op e5 en b2. Met de loper slaan op e4 betekent verlies van pion g5. Maar dit is ingecalculeerd. Bovendien komt de loper nu op e4 en kan het paard nog steeds naar c5. Precies volgens plan. Kortom, eigenlijk was ik wel blij met ...dxe4.

19.Lxe4 Pxe3 20.Dxe3 Txg5

Gezien het vervolg is Dxc5 wellicht beter.

21.Tf1 La6!

De enige zet die mijn plan doorkruist. Een paardzet faalt uiteraard op Lxc6. Op een zet als Ta7 volgt meteen 22.Tf6 waarmee Tg5 in staat. Juist door de aanwezigheid van een loper op e4 kan 22...Th5 niet: 22.Tf6 Th5? 23.Txg6 fxc6 24.Lxg6+ en 1-0. Na 22...Tg4 volgt 23.Pc5 en wit heeft z'n plan verwezenlijkt.

22.0-0-0

Ook 22.Tf6 heb ik overwogen. Na 22...Lxd3 23.Lxd3 Tg4 24.Le4 Ta6 is al ...Pd7 mogelijk en heeft Tf6 niet veel nut gehad. Met de tekstzet wil ik me zo snel mogelijk richten op de f-lijn.

22...Lxd3 23.Lxd3!

Hiermee krijgt zwart de gelegenheid ...Pd7 te spelen. De loper kan nu echter naar c4. Bovendien kan pion c6 direct weer aangevallen worden met Df3. Met de toren slaan op d3 is niet goed, want na een eventueel Tf6 moet a tempo Td1-f1 gespeeld kunnen worden.

23...Pd7

Zwart heeft niet veel keus. Op een andere zet volgt alsnog 24.Tf6 of zelfs 24.Txf7: 23...Tg2 (dreigt ...Dg5) 24.Txf7 Txc2+ (de huid duur verkopen) 25.Lxc2 Kxf7 26.Lxg6+! Ke7 (na slaan op g6 volgt Tg1+ en zwart gaat mat) 27.d5! Nu dreigt Dg5+ gevolgd door het openen van de d-lijn. Een fraaie variant voor wit is 27...cxd5 28.Dg5+ Kd7 29.Txd5+! exd5 30.e6+ Kc7 31.e7 1-0.

24.Df3

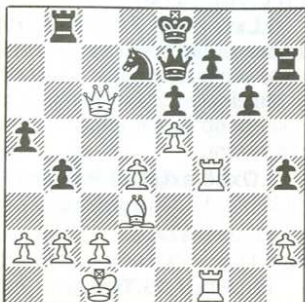
De pointe van 23.Lxd3. Wit komt alsnog binnen op c6 en zet Pd7 in de penning. De zwarte koning wordt nu van twee kanten bestookt.

24...De7 25.Dxc6 Tb8

Hiermee heeft zwart de dreiging ...Tb6 en kan de koning eventueel naar d8 gaan. Na 25...Td8 kan de zwarte koning niet goed uit de penning stappen en vormt Tf6 een serieuze dreiging: 26.Tf4 Th5 27.Tdf1 Th7 28.Tf6

(dreigt Tg6, vandaar eerst Tf4) Tg7 29.Lc4! en de dreiging Lxe6 gevolgd door Txe6 of Txf7 is winnend.

26.Tf4 Th5 27.Tdf1 Th7

Het plan met Tf6 werkt nu niet. Hoe nu verder? Een gewonnen eindspel bereik ik na 28.Lb5 Kd8 (...Td8 29.Tf6 en er dreigt weer Lc4) 29.Dxd7+ Dxd7 30.Lxd7+ Kxd7 31.Txf7+. Toen ik de zet ...Th7 ontving schoot even later 28.Lxg6 door m'n hoofd. Onwillekeurig wilde ik kennelijk de partij fraai beëindigen. Als je het bij bordschaak 'te mooi' wilt doen, gaat het vaak mis. Bij correspondentieschaak heb je de gelegenheid alle varianten op je gemak door te nemen. Ik pakte bord en stukken en met het weekend voor de deur begon ik aan een uitgebreide analyse.

28.Lxg6! fxg6 29.d5!

De pionte van 28.Lxg6. Tijdens de analyses werd mij duidelijk welk plan ik moest volgen. Wit heeft nu zoveel dreigingen dat zwart ze nooit allemaal tegelijk kan pareren. Afhankelijk van wat zwart speelt dreigt er o.a. dxe6 en exd7 in combinatie met Tf8, Tdl (na ...Kd8 en openen van de d-lijn), Tf4-f6-e6.

29...Kd8 30.dxe6 Tc8 31.Dd5

Er is geen enkele verdediging meer. Op dit moment dreigt er Tf8+. Zwart geeft het op.

M.J.W. Beck
W.van Loon
Caro-Kann

H-406
1995

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5

In de doorschuifvariant moet wit actief spelen. Anders verkrijgt zwart na ...c5 een gunstige variant van het Frans met de slechte dameloper buiten de keten. De kansen van wit liggen op de koningsvleugel met kenmerkende zetten als g4, h4, f4 en f5. Als de aanval niet doorslaat, blijft wit zitten met een positionele puinhoop. Keres zegt over deze variant: "3.e5 sets up the cramping

pawn chain, but there is nothing cramped, which makes the move entirely useless". Het is maar goed dat Van der Wiel en Nunn deze variant met nieuwe ideeën hebben verrijkt. 3...Lf5 4.Pc3 e6 Het belangrijkste alternatief voor zwart is hier 4...Db6.

5.g4 Lg6 6.Pge2

Deze zet voorkomt het aanpakken van de witte verzwakking met ...h5, want dan volgt Pf4.

6...c5

Het meest gespeeld. Ook mogelijk is 6...f6, met als vervolg 7.h4 (zoals in Van der Wiel-Timman, 1987) of 7.Pf4 (zoals in Timman-Anand, 1992). 7.h4 cxd4 Het voordeel van deze zet is dat wit nu pion e5 met f4 moet ondersteunen, maar wit wil juist f5 spelen.

8.Pxd4 h5

De beste manier om lopervangst te voorkomen.

9.f4 hxg4 10.Lb5+ Pd7

Een belangrijk tussenschaakje, want het paard kan nu niet naar c6.

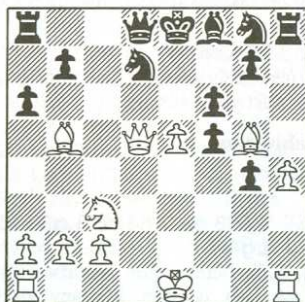
11.f5 Lxf5

Als beste wordt beschouwd 11...Txh4 12.Tf1 (12.0-0 is een verhaal apart) exf5 (interessant in Seirawans idee 12...Th5) 13.e6. Gunstig voor wit is 11...exf5? 12.e6 fxe6 13.Pxe6 De7 14.De2.

12.Pxf5 exf5 13.Dxd5 a6

Ook mogelijk is 13...Dc7 14.Lf4 Pe7 en dan volgens een analyse van Sax: 15.Dd2 0-0-0 16.e6 Pe5 17.Ld7 Kb8 18.Pb5 Pf3+? 19.Kd1 en wit wint. Schaakschakeringen van oktober 1992 begint met een uiterst interessant artikel van Ruud Maliangkay waarin deze variant door zijn opponente Szczepaniak werd weerlegd met 18...P7g6!. Wit kan het na 13...Dc7 ook anders aanpakken: 14.e6 fxe6 15.Dxe6+ Le7 16.Le3 Dg3+ 17.Lf2 Dd6 18.Dxf5 (Krempel-Elfving, corr. 1992).

14.Lg5 f6

Wit moet nu zeer actief spelen om niet in het

nadeel te komen. Uiteraard faalt 14...Le7 op 15.Lc4. Ook 14... Pe7 15.Dxb7 axb5 (Te8 16.Dxa6) 16.Pxb5 en 14...Dc7 15.0-0-0 axb5 16.Pxb5 zijn gunstig voor wit. Het echte 'huiswerk' is nu begonnen!

15.e6!

Met 15.Lxd7+ Dxd7 16.Dxd7+ Kxd7 17.0-0-0 of 15.De6+ Le7 bereikt wit niets.

15...axb5

De enige zet, want anders volgt Lxd7+ en wint wit.

16.0-0-0!

Nu moet zwart oppassen. Wit heeft matdreigingen zoals blijkt uit 16...fxg5? 17.exd7+ Ke7 18.Thel+ Kf6 19.De6 mat. Ook niet goed is 16... Pe5? 17.Dxb5+ Pc6 18.Txd8+ Txd8 19.Dxb7 Pge7 20.Td1!.

Zwart moet een vluchtveld creëren voor z'n koning. Dat kan niet met een damezet: 16...Dc7? 17.exd7+ Kd8 18.Df7. Dus een loperzet. Maar welke?

16...Lb4?

Het meest voor de hand liggend, maar fout.

17.Db5!

Door deze zet blijft het paard gepend en is de dreiging Txd7 met afrekschaak dodelijk. De enige zet om deze ellende te voorkomen is m.i. 16...Ld6! Zwart geeft gewoon het stuk terug en van de witte dreigingen komt niet veel meer terecht. Na 17.exd7+ Dxd7 18.Pxb5 fxg5 19.Pxd6+ Kf8 20.hxg5 kan zwart nog in de val lopen: 20...Txh1? 21.Txh1 (dreigt Th8) g6 22.Th8! Dg7 (Kg7 23.Pe8+) 23.De6 met de dreiging 24.Txg8 gevolgd door 25.Df6+. Echter na 20...Th3 kan zwart nog proberen te vechten.

17...Dc7

Op 17... fxg5 of 17...Lxc3 volgt 18.Txd7.

18.Pd5 Dc6 19.exd7+ Kf7

20.Dxc6 bxc6 21.Pxb4 Pe7

Na 21...fxg5 22.d8D Txd8 23.Txd8 gxh4 24.Pxc6 h3 vormt de zwarte pionnenketen geen bedreiging, want er volgt bijvoorbeeld 25.Pe5+ Kf6 26.Te1 h2 27.Tf8+ Kg5 28.Pf7+

22.Le3

Hiermee dreigt pion d7 alsnog te promoveren. Zwart geeft het op.

A.Kuhlmann

K/24

R. de Boer

1995

Reti

All

1.Pf3 d5 2.c4 c6 3.g3 Pf6 4.Lg2

Lg4

Is 4...Lf5 beter? Een voorbeeldpartij met 4...Lg4 heb ik niet kunnen vinden. Wie helpt?

5.cxd5

De zet 5.b3 komt sterk in aanmerking.

5...Lxf3

Wel wat jammer van de loper! Is cxd5 niet beter? (Pe5, Lf5, d4,e6 etc.)

6.Lxf3 cxd5 7.0-0 e6 8.Db3 Db6

De dames van het bord! Te betreuren! Maar de zwarte pionnenformatie heeft een lelijke scheur opgelopen! Zwart beroemt zich echter denkkelijk op de torenlijn! En zo heeft alles twee kanten.

9.Dxb6 axb6 10.Pc3 Le7 11.d3

Ernstig heb ik 11.d4 overwogen.

11...0-0 12.Le3

In aanmerking kwam ook 12.Lf4

12...Pbd7 13.Tfc1

Voor 13.a3 of Tac1 valt ook wel iets te zeggen!

13...Lc5

Tfc8 is dunkt mij beter.

14.d4

Staat de damepion toch nog op d4!

14...Le7

En de zwarte koningsloper weer op e7.

15.Tc2 Tfc8 16.Tac1 Tc6 17.a3

Tac8

Helemaal fijn is het niet voor wit nu het paard op c3 aan die plek gebonden is.

18.Lg5

Ik aarzelde tussen Lg5 en Lf4.

18...h6 19.Lxf6

De slechte loper, nietwaar?

19...Pxf6 20.e3

De stelling is nogal evenwichtig! Remise-achtig?

20...Pe4

Edoch, zwart stuurt aan op complicaties. Hij wil meer. Anders had hij wel Kf8 gespeeld.

21.Lxe4

Wit moet wel.

21...dxe4

Zwarts pionnengebit is niet om over naar huis te schrijven. Maar dat geldt ook voor de werkzaamheid van het witte paard op c3!

22.g4

Het alternatief was terstond Kf1. En dan naar het veld d2. 22.g4 is uiteraard gericht tegen f7-f5. (En zou zwart het toch doen dan ruilen en de witte d-pion is een vrije pion geworden.)

22...f5

Beter 22...Ld6?

23.gxf5 exf5 24.f3

Dat is wrikken aan de zwarte pionnenstructuur.

24...exf3 25.Kf2 g5 26.Kxf3 Ld6 27.h3

De zet 27.h4 heb ik overwogen. De tekstzet leek mij beter. Laat zwart maar komen met zijn pionnen.

27...Kg7

Wat is er te zeggen voor Tc4?

28.Ke2

Er moet werkelijk iets gebeuren aan de toestand op de c-lijn!!

28...Kg6

Hier verwachtte ik 28...g4

29.Kd3 h5 30.Tg1

Het gaat er nu om, dat de zwarte stormvloed wordt gekeerd!

30...Te8 31.Tcg2 g4

Misschien had 31...Le7 ook wel gekund. Wellicht verdiende het zelfs de voorkeur.

32.e4

Idee: opmars in het centrum en liquidatie van de zwarte koningsvleugel.

32...Txc3+

Deze zet heeft mij verrast! Ik rekende op fxe4.

33.bxc3 Txe4 34.hxg4 Tgx4

In aanmerking kwam m.i. hxg4

35.a4

De a-pion veilig stellen en de pion b6 fixeren.

35...Lh2

Noodzaak tot afruil. Zou Lf4 iets geweest zijn?

36.Tgx4+ fxe4 37.Tg2 Lc7

38.Ke2

Het is onduidelijk: de koning moet erbij, anders loopt zwart door. Achteraf gezien acht ik Kd3-e3 nauwkeuriger.

38...Kg5 39.Tf2

Oud recept: de toren met er achter.

39...h4

Me dunkt: Lc7-f4 had heel goed gekund.

40.Tf7 Lf4

Het kalf is verdronken; de put wordt gedempt.

41.Tg7+ Kf5 42.Txb7 h3 43.Txb6

Buit!

42...g3

Zwart had hier m.i. Lf4-d2 moeten spelen. Wit mag de looper niet nemen.

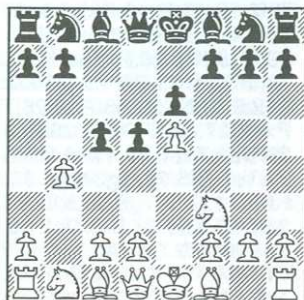
De verbonden zwarte pionnen zijn in dat geval niet tegen te houden. 43...Ld2 44.Tb1 Lxc3 45.d5 g3

44.Kf3 g2 45.Tb1 Ld2 46.Kg3

en zwart gaf op

Partijselectie thematoernooi

■ John Elburg

Thema 9/96

1.e4 e6 2.Pf3 d5 3.e5 c5 4.b4 (C00)

(De zetten van dit thema zijn in het vorige nummer niet goed opgenomen. Onze excuses hiervoor. Red.)

C.R.Thomsen

WT/M/417

I.D.Thompson

1988-1990

Frans

C00

4...cxb4 5.a3 bxa3 6.d4 Pc6

7.c3 Ld7

7...f6!? 8.Ld3 fxe5 9.dxe5 Dc7 10.De2 Ph6 11.0-0 Pf7 12.Te1N Buecher-Poldauf, FRG-Ch.1991; 7...Pge7! 8.Lxa3 Pg6 9.Lxf8 Pxf8 10.Ld3 f6 11.Pa3 fxe5 12.Pxe5 Pxe5 13.dxe5 Pg6 14.Dh5 0-0 zwart staat beter in Bosch-Blees, Dieren op,1988

8.Ld3 Tc8 9.0-0 f5

9...Pa5 10.Pxa3 a6 11.Ld2 Pe7 12.Tb1 b5 zwart wat beter

10.g4 Le7?

10...fxg4 11.Pg5 Ph6 12.Pxh7 Dh4 13.Pxf8 Pf5 14.Lf4 Txf8

11.gxf5 exf5 12.Pxa3 Le6

12...Pa5!? onduidelijk

13.Kh1! a6 14.Tg1 Kf8 15.Lg5

Dd7 16.Pc2 Pd8 17.Dd2 Pf7

18.Tab1 g6 19.Tb3 Kg7 20.Tgb1

Tc7 21.Tb6 h6 22.Lf4 g5?

23.Lxf5! Pd8 24.Lxe6 Pxe6

25.Le3 Th7 26.Dd3 Kh8 27.Df5

Pd8 28.e6 De8 29.Ld2 Tc6

30.Pe5 Txb6 31.Txb6 Tg7 32.c4

dx4 33.d5!+- Dh5 34.Pe3 Lc5

35.Lc3

en zwart geeft op.

(Aantekeningen door Cimmino in CCYB 4)

A.Stripunsky
V.Moskalenko
Frans

Simferopol
1990
C00

4...c4 5.a3 b5 6.a4 Lxb4 7.axb5
Db6 8.La3 Lxa3 9.Pxa3 Ph6
10.Lxc4 dxc4 11.Pxc4 Dc7
12.Pd6+ Ke7 13.0-0 Lb7 14.c4
Pd7 15.d4 f6 16.Pxb7 Dxb7
17.exf6+ Pxf6 18.Te1 The8
19.Pg5 Kf8 20.Pxe6+ Kg8 21.d5
Tac8 22.Dd3 Pf7 23.Dd4 Db6
24.c5 Dxb5 25.h3 Pd8 26.Txa7
Pxe6 27.dxe6 Dxc5 28.Da4 Dc4
29.Da3 Txe6 30.Txe6 Dxe6
31.Te7 Df5 32.Dg3 Dg6 33.Db3+
Kh8 34.Db7 Tg8 35.Kh2 h6
36.Db5 Td8 37.Te3 Dc2 38.Db6
Tg8 39.Tf3 Dg6 40.Tg3 Df7
41.Dd4 Tc8 42.Df4 Dd7 43.Te3
Ta8 44.De5 Te8 45.Df4 Txe3
46.Dxe3 De8 47.Dd2 De4
48.Da2 Kh7 49.Db2 Ph5 50.Da1
Pf4 51.Df1 Pd3 52.f3 Df4+ 53.g3
Dd2+ 54.Kh1 Kg6

en wit geeft op

M.Martens
A.Romero Holmes
Frans

Wijk aan Zee II
1991
C00

4...c4 5.c3 a5 6.b5 Pd7 7.d3
cxd3 8.Lxd3 Pe7 9.0-0 Pg6
10.De2 Lc5 11.Te1 0-0 12.a4
La7 13.Pa3 Lb8 14.Lxg6 fxd6
15.c4 Pc5 16.Lg5 De8 17.Pc2
b6 18.cxd5 exd5 19.Pcd4 h6
20.Lc1 g5 21.Da2 Lb7 22.h3
Lc7 23.Te3 Tc8 24.La3 Lb8
25.Tae1 Tf4 26.g3

met remise

R.Baumbus
J.Pichler
Frans

Gelsenkirchen
1991
C00

4...cxb4 5.a3 bxa3 6.d4 Pc6
7.c3 Ph6 8.Pxa3 f5 9.Lxh6 gxh6
10.Pb5 a6 11.Pd2 Kf7 12.Dh5+
Kg7 13.g4 f4 14.g5 Tg8
15.Dxh6+ Kh8 16.Df6+ Tg7
17.Pf3 Le7 18.Dxf4 Lxg5
19.Pxg5 Dxg5 20.Dxg5 Txg5
21.Pd6 Pd8 22.h4 Tg8 23.Ld3
Ld7 24.Kd2 Lc6 25.Thg1 Tf8
26.Tg5 b5 27.Th5 Ta7 28.Pxb5
Taf7 29.Pd6 Txf2+ 30.Ke1 Pb7
31.Txa6 Pd8 32.Ta7 Pb7
33.Pxb7 Th2 34.Pd6 Th1+
35.Ke2 Th2+ 36.Kd1 Th1+
37.Kd2 Th2+ 38.Kc1 Th1+
39.Kc2 Th2+ 40.Kb1 Th1+
41.Ka2

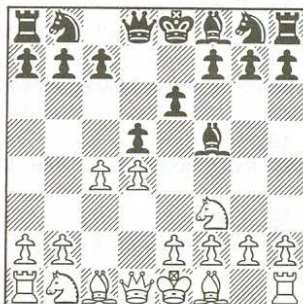
en zwart geeft op

D.Reinderman
J.Gokhale
Frans

Oakham
1992
C00

4...cxb4 5.a3 Pc6 6.axb4 Pxb4
7.c3 Pc6 8.d4 f6 9.Ld3 fxe5
10.Pxe5 Pxe5 11.dxe5 Pe7
12.Lg5 Dc7 13.De2 Pg6 14.f4
Lc5 15.h4 Pe7 16.Dh5+ g6
17.Df3 Pc6 18.Lf6 Tg8 19.g4 d4
20.c4 Pb4 21.Pd2 Ld7 22.0-0
Lc6 23.Le4 Le7 24.Lxc6+ Pxc6
25.Pe4 0-0-0 26.Lxe7 Dxe7
27.Tfb1 Tgf8 28.Dg3 d3 29.c5
Pd4 30.Pd6+ Txd6 31.cxd6
Pe2+ 32.Kh2 Dd8 33.Txa7 Pxg3
34.Ta8+ Kd7 35.Txd8+ Txd8
36.Kxg3 Ta8 37.Kf3 Kc6
38.Tc1+ Kd5 39.Ke3 d2 40.Kxd2
Ke4 41.Tc4+ Kf3 42.f5

en zwart geeft op

Thema 10/96

1.Pf3 d5 2.d4 Lf5 3.c4 e6 (D06)

Antonov

cr Abonyi Mem

Pyszkini

1992

Damegambiet

D06

4.Pc3 Pc6 5.Lg5 f6 6.cxd5 exd5
7.Lh4 h5 8.Lg3 g5 9.h4 g4
10.Pd2 Ld6 11.Lxd6 Dxd6
12.Pb5 Dd7 13.Da4 Pge7 14.g3
0-0 15.e3 a6 16.Pc3 b5 17.Dd1
Pb4 18.Tc1 Dd6 19.Pb3 Le4
20.Tg1 Lf3 21.Le2 Lxe2
22.Dxe2 Pbc6 23.Dc2 Pb4
24.Dd2 f5 25.a3 Pbc6 26.Pe2
Pg6 27.Pc5 Pd8 28.Dc2 c6
29.Pd3 Ta7 30.Pef4 Pxf4
31.Pxf4 Kh7 32.Kd2 Kh6
33.Dc3 Pb7 34.Tc2 De7 35.Kc1
Dd8 36.Kb1 Pa5 37.Dc5 Taf7
38.Ka2 Pb7 39.Dc3 Tf6 40.Tgc1
Db6 41.Pd3 Td6 42.Pe5 Pd8
43.Dd3 Tff6 44.Tc5 Dc7 45.Dc2

De7 46.Dc3 Dc7 47.Tc2 Kh7
 48.Kb1 De7 49.Kc1 Tde6 50.b4
 Kh6 51.Kd1 De8 52.Ke2 Kh7
 53.Kf1 Kh6 54.Kg1 Kh7 55.Tc1
 Kg7 56.Dc2 Kh6 57.a4 De7
 58.axb5 axb5 59.Dd2 Kh7
 60.T5c2 Dc7 61.Ta2 Pf7 62.Pd3
 Te7 63.Pf4 Dd7 64.Pxh5 Th6
 65.Pf4 Pd6 66.Dc2 Pc4 76.Tca1
 Tf6 68.Ta8 Tff7 69.T1a6 Dd6
 70.Tc8 Tc7 71.Te8 Tce7 72.Txe7
 Dxe7 73.Txc6 Dxb4 74.Pxd5
 De1+ 75.Kg2 Pd2 76.Dc1

en zwart geeft op

Sprenger cr NLD-SU
Ljavidanski 1991
Damegambiet D06

4.cxd5 exd5 5.Db3 Pc6 6.Pc3
 Pb4 7.e4 dxe4 8.Pe5 Le6 9.Lc4
 Pf6 10.Lxe6 fxe6 11.a3 Pd3+
 12.Pxd3 exd3 13.Dxb7 Kf7
 14.0-0 Le7 15.Le3 Tb8 16.Dxa7
 Txb2 17.Da6 Tb3 18.Tfc1 d2
 19.Tc2 Lxa3 20.Lxd2 Dd6
 21.Da7 Kg6 22.g3 Lb2 23.Ta6
 Dd7 24.Pe2 Pd5 25.Tcc6 Te8
 26.Dc5 Tb7 27.Dc2+ Kf7
 28.Dxh7 La3 29.Pf4 Pxf4
 30.Lxf4 Lf8 31.Dx6 Txe6
 32.Df5+ Kg8 33.Dxe6+

en zwart geeft

F.Boyd cr SSKK Jub
K.Krantz 1982
Damegambiet D06

4.cxd5 exd5 5.Db3 Pc6 6.Pc3
 Lb4 7.a3 La5 8.Lf4 Pge7 9.e3
 0-0 10.Le2 a6 11.Pd2 Pg6
 12.Lg3 Te8 13.Pf3 h5 14.h3 h4
 15.Lh2 Dd7 16.Tc1 Pd8 17.Da2
 Lxc3+ 18.Txc3 Pe6 19.Db3 c5
 20.dxc5 d4 21.Dd1 Dc6 22.Tc1
 Tad8 23.Ld6 d3 24.Lxd3 Lxd3
 25.Dxd3 Pxc5 26.Txc5 Dxc5
 27.Lxc5 Txd3 28.Ld4 f6 29.0-0
 Tc8 30.Tb1 Pe5 31.Pxe5 fxe5
 32.Lxe5 Tc2 33.Lc3 Kf7 34.a4
 a5 35.Te1 g5 36.Kf1 Ke6 37.e4
 b6 38.Kg1 Td7 39.f3 b5 40.axb5
 a4 41.Tb1 a3 42.Lh8 a2 43.Ta1
 Tdd2 44.Kh1 Txb2 45.Lxb2
 Txb2 46.Kh2 Kd6 47.b6 Kc6
 48.e5 Kxb6 49.e6 Kc7 50.Td1
 Te2 51.Kg1 Txe6 52.Kf2 Tb6
 53.Ta1 Tb2+ 54.Ke3 Txc2
 55.Tc1+ Kd6 56.Kd4 Tb2 57.Ta1
 Ke6 58.Ke4 Kf6 59.f4 g4
 60.hxg4 h3

en wit geeft op

M.Klimenok cr USSR
Pyshkin 1991
Damegambiet D06

4.cxd5 exd5 5.Db3 Pc6 6.Ld2
 Tb8 7.Pc3 Pf6 8.Lg5 Pa5
 9.Da4+ c6 10.Lxf6 gxf6 11.e3 b5
 12.Dd1 Pc4 13.Dc1 Ld6 14.Le2
 Tg8 15.Ph4 Dd7 16.h3 Ke7
 17.g4 Le6 18.Ld3 Th8 19.Pf5+
 Kd8 20.Dc2 h5 21.Ke2 Lf8
 22.Tag1 Pd6 23.Pb1 Lxf5
 24.gxf5 Lh6 25.Pd2 Te8 26.Kd1
 Pc4 27.Pf1 Tc8 28.b3 c5
 29.dxc5 Txc5 30.Ke2 De7
 31.bxc4 bxc4 32.Dc3 cxd3+
 33.Dxd3 De5 34.Pd2 Tc3 35.Pf3
 Dc7 36.Dxd5+ Ke7 37.Td1 Kf8
 38.Dd6+ Dxd6 39.Txd6 Lxe3
 40.fxe3 Txe3+ 41.Kd2 Txf3
 42.Tg1 Ke7

en wit geeft op

W.Wakolbinger cr ICCF 6/7 sf
A.Popov 1990
Damegambiet D06

4.Db3 Pc6 5.c5 Tb8 6.Pc3 Le7
 7.h3
 7.Lf4 g5!? 8.Lg3 Lf6 9.e3 Pge7 10.Da4 0-0
 11.b4 a6 12.Td1 Pg6 13.h3 De7 14.a3 h5
 15.Ld3 met compensatie in Koljtsov-Popov,
 Russian team (ch) 1991/92

7...Lf6 8.Da4 Kf8! 9.e3 h5
 10.Le2 Pge7 11.b4 a6 12.Lb2 g5
 13.a3 g4 14.hxg4 hxg4
 15.Txh8+ Lxh8 16.Pd2 e5!
 17.dxe5 Lxe5 18.0-0-0 d4
 19.Pc4 Lg7 20.g3 Dc8 21.Pb1
 De6 22.Db3 b6+ 23.cxb6 cxb6
 24.b5 axb5 25.Dxb5 Tc8 26.Kd2
 Pa7 27.Da6 dxe3+ 28.Ke1 Lxb2
 29.Pxb2 Lxb1 30.Txb1 Df5
 31.Pd3 exf2+ 32.Kd2 Dg5+
 33.Pf4 Pd5

en zwart geeft op
 (Aantekeningen Pyszkina)

C.Mayer cr Roemenie
C.Vasile 1993
Damegambiet D06

4.cxd5 exd5 5.Db3 Pc6 6.Lg5
 6.Dxb7? Pb4! ; 6.Ld2 Tb8 7.Pc3 Le6=
 6...Le7
 6...f6?! 7.Ld2 wit staat beter
 7.Dxb7
 7.Lxe7 Pge7 8.e3 Dd6 9.Pbd2 0-0 10.Tc1
 a5!= Botvinnik-Keres, 1948
 7...Pb4 8.Pa3 Tb8 9.Dxa7
 Lxg5!?

9...Ta8 10.Lxe7 Pd3+ 11.Kd2 Pxe7 12.Dxa8
(12.Db7 Pxf2) 12...Dxa8 13.exd3 Da5+
14.Kc1 0-0 in Galiamova-Levitina, 1992

10.Pxg5 Pe7 11.Pf3 h6 12.Dc5
c6 13.g3 Pa6 14.Dc3 Db6
15.Pd2 Dxb2 16.Dxb2 Txb2
17.e4 Lc8 18.exd5 cxd5
19.Lb5+ Kd8 20.Pb3 Pb4 21.0-0
Lf5 22.f3 Txa2 23.Txa2 Pxa2
24.Pc5 Kc7 25.g4 Ta8? 26.Pa6+
Kb6 27.gxf5 Pxf5 28.Pc2 Pd6
29.Ld3 Pc4 30.Lxc4

en zwart geeft op
(Aantekeningen van de witspeler)

M.Vidmar cr
J.Balogh 1936
Damegambiet D06

4.cxd5 exd5 5.Db3 Pc6 6.Lg5

Lb4+ 7.Pc3 Pf6 8.e3 0-0 9.Le2
Dd7 10.Lxf6 gxf6 11.0-0 Tad8
12.Tac1 La5 13.Pa4 Lb6 14.Lb5
Dd6 15.Lxc6 bxc6 16.Dc3 Tb8
17.b4 Kh8 18.Pb2 Tg8 19.Pe1
a5 20.a3 axb4 21.axb4 Lg4
22.Tc2 Tbe8 23.Pbd3 Te4
24.Dxc6 Dxc6 25.Txc6 Le2
26.Txf6 Kg7 27.Tf5 Td8 28.Pf4
Lxf1 29.Kxf1 Td6 30.Ped3 f6
31.Pc5 Lxc5 32.bxc5 Td7
33.Pxd5 Te6 34.g4 h6 35.Kg2
Tf7 36.Pf4 Ta6 37.d5 Kf8 38.h4
Ta4 39.Kf3 Ta1 40.c6 Ta7
41.Ph5 Ke7 42.Pg3 Th7 43.Pe4
Tf7 44.Th5 Th7 45.Kf4 Ta8
46.Kf5 Tf8 47.Pc5 Thh8 48.Pe6
Tc8 49.e4 Kf7 50.f3 Ke7 51.e5
fxe5 52.Kxe5 Kf7 53.Tf5+ Ke7
54.Pxc7 Txc7 55.d6+

en zwart geeft op

Partijselectie

■ T.de Ruiter

O.Kooij Saldo 3067
H.van Unen

Slavisch D44

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Pf3 c6 4.Pc3
Pf6 5.Lg5 dxc4 6.e4 b5 7.e5 h6
8.Lh4 g5 9.Pxg5 hxg5 10.Lxg5
Pbd7 11.exf6 Lb7 12.g3 c5
13.d5 Lh6 14.Lxh6 Txh6 15.Dd2
Dxf6 16.0-0-0 Kf8 17.Lg2 Pe5
18.Pe4 Pd3+ 19.Dxd3 cxd3
20.Pxf6 Txf6

en wit geeft op

C.Rink Saldo 3080
M.Grimbergen
Russisch C42

1.e4 e5 2.Pf3 Pf6 3.Pxe5 d6
4.Pf3 Pxe4 5.d4 d5 6.Ld3 Ld6
7.0-0 0-0 8.c4 c6 9.cxd5 cxd5
10.Pc3 Pxc3 11.bxc3 Lg4 12.h3
Lh5 13.Le2 Pc6 14.Db3 Te8
15.Le3 Pa5 16.Da4 Tc8 17.Tac1
a6 18.Dc2 Lg6 19.Ld3 Dc7
20.Lxg6 hxg6 21.Lg5 b5
22.Tfe1 Pc4 23.a4 Dc6 24.axb5
Dxb5 25.Txe8+ Txe8 26.Te1
Txe1+ 27.Pxe1 a5 28.Pd3 a4
29.Lf4 Lxf4 30.Pxf4 Pb2
31.Pxd5 Dxd5 32.Dxb2 Db3
33.Dc1 a3 34.Dg5 Db1+ 35.Kh2

f6

en wit geeft op

H.Jacobs
A.van Leuken
Frans

Saldo 4055

C02

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3
Pc6 5.Pf3 Ld7 6.Ld3 cxd4
7.cxd4 Db6 8.0-0 Pxd4

9.Pg5 Pc6 10.Te1 Lc5 11.Df3
Ph6 12.h3 Ld4 13.Pc3 Pxe5
14.Txe5 Lxe5 15.Pxh7 0-0-0
16.Lxh6 gxh6 17.Dxf7 Dxb2

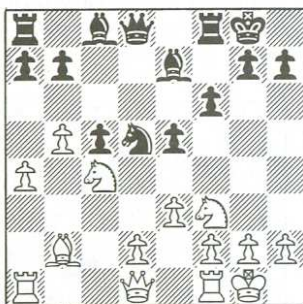
en wit geeft op

G.Gussenhoven
W.de Bruin
Sokolski

Saldo 5001

A00

1.b4 Pf6 2.Lb2 e6 3.b5 c5 4.c4
d5 5.e3 Pbd7 6.Pf3 Pb6 7.a4
Pxc4 8.Lxc4 dxc4 9.Pa3 Le7
10.Pxc4 0-0 11.Pfe5 Pd5 12.0-0
f6 13.Pf3 e5

14.Pe1 Le6 15.De2 Pb4 16.d3
Pxd3 17.Dxd3 Dxd3 18.Pxd3
Lxc4 19.Tfd1 Tfd8

en zwart geeft op

H.van Unen

Saldo 5016

P.de Vos

Trompovsky

A45

1.d4 Pf6 2.Lg5 c5 3.Lxf6 exf6
4.dxc5 Lxc5 5.e3 0-0 6.Pc3 d6
7.Lc4 Le6 8.Lb3 Pc6 9.Pge2
Tc8 10.0-0 Te8 11.Pd5 Da5
12.Pef4 Lxd5 13.Pxd5 Te4 14.c3
Th4 15.Pxf6+ gxf6 16.g3 Te4
17.Ld5 Tee8 18.b4 Pxb4
19.cxb4 Lxb4 20.Dg4+ Kf8
21.Tad1

en zwart geeft op

C.Buys

Saldo 5023

W.Heel

Siciliaans

B21

1.e4 c5 2.d4 cxd4 3.c3 dxc3
4.Pxc3 Pc6 5.Pf3 e6 6.Lc4 Lc5
7.0-0 d6 8.Lf4 Pf6 9.De2 e5
10.Lg3 Lg4 11.Dd1 Pd4 12.Le2
Pxe2+ 13.Dxe2 0-0 14.Tfd1 De7
15.Lh4 De6 16.Td3 Tac8 17.a3
Ph5 18.Pd5 Pf4 19.Pxf4 exf4
20.Dd2 Dxe4 21.Te1 Dg6 22.Le7
Tfe8 23.Ph4 Dh6 24.Pf3 Lxf3
25.Txf3 Ld4 26.Dxd4 Txe7
27.Td1 Tce8 28.Kf1 Te4

en wit geeft op

K.Rink

Saldo 5044

J.Meesters

Caro-Kann

B18

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Pd2 dxe4
4.Pxe4 Lf5 5.Pg3 Lg6 6.Pf3 h6
7.Pe5 Dd6 8.Dg4 e6 9.Pxg6 Pf6
10.Df4 fxg6 11.Ld3 Pbd7
12.Lxg6+ Ke7 13.Dxd6+ Kxd6
14.Lf4+ e5 15.dxe5+ Pxe5
16.0-0-0+ Pd5 17.The1

en zwart geeft op

J.Meesters

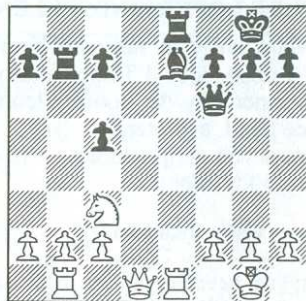
A.Broekhoff

Spaans

Saldo 5049

C62

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 d6
4.Lxc6+ bxc6 5.Pc3 Pf6 6.d4
exd4 7.Pxd4 c5 8.Pb3 Le7 9.0-0
0-0 10.Te1 Lb7 11.Pa5 Tb8
12.Pxb7 Txb7 13.Tb1 Dd7
14.Lf4 Te8 15.e5 dxe5 16.Lxe5
Df5 17.Lxf6 Dxf6

18.Dd7 Kf8 19.Pd5 Dd6 20.Txe7
Dxd7 21.Txd7 Txb2 22.Td1
Txc2 23.Pe3 Txa2 24.Txc7 Ta5
25.h3 g6 26.Tdd7 c4 27.Txf7+
Kg8 28.Txh7 c3 29.Pg4

en zwart geeft op

NBC-files op de PreChess BBS'en

(Coding: X kan zijn N=Nicbase, C=Chessbase,
F=FCC/Chessmachine, T=Taschbase; P=PGN-ascii; R=Rebel)

SS0308_X.ZIP SchaakSchakeringen 308,
juli/augustus 1995, 32 partijen
SS0309_X.ZIP SchaakSchakeringen 309,
september 1995, 12 partijen **SS0310_X.ZIP**
SchaakSchakeringen 310, oktober 1995, 16
partijen **SS0311_X.ZIP** SchaakSchakerin-
gen 311, november 1995, 18 partijen
SS0312_X.ZIP SchaakSchakeringen 312,
december 1995, 43 partijen **SS0313_X.ZIP**
SchaakSchakeringen 313, januari 1996
SS0314_X.ZIP SchaakSchakeringen 314,
februari 1996 **SS0315_X.ZIP** SchaakScha-
keringen 315, maart 1996 **SS0316_X.ZIP**
SchaakSchakeringen 316, april 1996
SS0317_X.ZIP SchaakSchakeringen 316,
mei 1996

Deze files zijn gratis door de NBC-leden te
downloaden. Logt u voor het eerst in, maak
dan even kenbaar dat u NBC-lid bent en
graag toegang tot de NBC-area wilt hebben.

De praktijk van het eindspel (29)

■ G.C.van Perlo

DEEL III

HOOFDSTUK 1

ZUIVERE LOPEREINDSPELEN

Hieronder weer te verstaan eindspelen van 1 Loper tegen 1 Loper met of zonder pionnen en de hoofdindeling ligt voor de hand, te weten:

- 1) Lopers van gelijke kleur
- 2) Ongelijke Lopers

1) Lopers van gelijke kleur

Hierbij gaat het vaak om een samenspel van kleine voordeeltjes zoals een betere pionnenstelling, een actievare Koning, een vrijpion, ruimtelijk overwicht, een pluspion ed, die de basis kunnen vormen voor een winstplan.

Overheersende betekenis heeft echter meestal de kleur van de velden, waarop de pionnen zijn vastgelegd. Dit bepaalt namelijk veelal of een Loper „goed" of „slecht" is en het belang daarvan is, dat een zogenaamde slechte Loper:

1e vaak niet goed voor de verdediging kan worden gebruikt

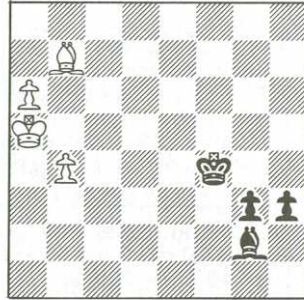
2e daardoor vaak de eigen Koning overbelast

In gesloten stellingen weegt dit zwaarder dan in open stellingen. Belangrijke facetten zijn ook nog de verkeerde randpion, dwz. een randpion, waarvan de kleur van het promotieveld een andere is dan die van de Loper en doorbraakmogelijkheden binnen de pionnenstructuur, zoals we die in andere eindspeltypen al eerder hebben gezien, hier vaak ook in combinatie met een Loperoffer en daarmee komen we dan volledig op het terrein van de tactische mogelijkheden en vooral daarom is het mij ook hier weer begonnen.

We gaan dus weer op zoek naar die tactische wendingen, die ons hetzij veel technische problemen kunnen besparen, hetzij ons redding kunnen bieden in op het eerste gezicht niet meer te redden of te winnen stellingen!

Ik wils er echter nu al op, dat die tactische

kansen in dit type eindspel niet voor het opscheppen liggen en beperkt zijn. Uiterste scherpte is dus geboden !!

1
Maar laten we de praktische voorbeelden maar weer spreken en we starten met een mooie binnenkomer in diagram 1 uit Klebanov-Kalinichenko, SU 1970. Zwart is aan zet en zit met het probleem, dat met 1...Lf3 niet veel te halen is (2.Lf3: Kf3: of 2...g2 3.a7!) Maar ziet u de oplossing?

1...Lh1!!

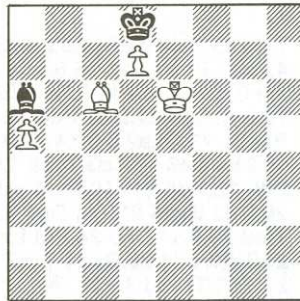
Heel karakteristiek.

2.b5

Of 2.Lh1: g2 3.Lg2: hg2: 4.a7 g1D 5.a8D Da1+

2...g2 3.b6 g1D 4.Lh1: Dh1: 5.b7 Db1

en 0-1

2
Ook in diagram 2 uit Mollov-Kercev, Sofia 1988 stond wit ondanks zijn twee pluspionnen voor niet geringe problemen om de winstweg te vinden. Zo faalt 1.Kd6 Le2 2.Kc5? op 2...Kc7 en is het duidelijk, dat ook Pat op de loer ligt.

Van belang is wel, dat de randpion op veld a8, dwz op het veld met de goede witte kleur kan promoveren. Dat gaat als volgt een rol spelen.

1.La4! Lc4 2.Kd6 Lb5

Speelt de „Pattroef" uit.

3.Lb3 Lc4 4.La2!

Heel fraai

4...Lb5

Na 4...La2: 5.a6 Lb1 6.Ke5 en de a-pion loopt door.

5.Ld5 Lc4 6.Lb7 Le2

Of 6...Lb5 7.Kc5! Ld7: 8.Kb6

7.Kc6

en zwart gaf op in de wetenschap, dat hij er echt alles aan gedaan heeft om zijn ondergang te voorkomen.

3

Meer geluk had zwart in diagram 3 uit Goglidze-Kasparjan, Tiflis 1929. Ook hier moet hij met zijn Loper sec optormen tegen Loper en twee pionnen en dat ging als volgt:

1...Lg4+!

Met uiteraard de bedoeling de Loper voor de witte e-pion te geven en dan wit met de verkeerde randpion te laten zitten.

Merk op dat dit niet mogelijk is met 1...Lb3+ 2.Ke7 Lf7: en wit heeft het grapje h5-h6+. Ik had al gewaarschuwd - we moeten uiterst scherp zijn en blijven!

2.Ke7 Le2 3.Lg6 Lg4 4.Kd8 Kh6

5.Le8 Kg7 6.Ke7 Ld1 7.Lf7 Le2

Nu zal wit toch wel iets moeten, want zo gaat het niet verder. Vandaar:

8.h6+ Kh6: 9.Kf6 Lg4 10.Lg6

Met de dreiging Lf5. Maar zwart is er op tijd bij om de e-pion te stoppen.

10...Le2 11.e6 Lc4 12.e7 Lb5

13.Kf7 Kg5

Remise. Toch wel een opmerkelijke redding.

4

En hoe verschrikkelijk men zich kan verkijken en in slaap gesust kan worden, bleek in Gutman-Mikenas, Riga 1969, diagram 4.

Wit kon hier gemakkelijk winnen met 1.e6 Kf4: 2.e7 Ld7 3.h6 maar hij zag een „fata morgana":

1.Lg6 Kf4: 2.Lf5:?

en werd verrast met:

2...Ke5:!

Plotseling blijft wit zitten met de verkeerde randpion!

3.h6 Kf6 4.Kc2 Kf7 5.Lh7 Kf6

6.Lg8 Kg6 7.h7 Kg7

Remise !!

Uitslagen

Kampioensgroep K/25

97.Fiorito 0 Tazelaar 98.Tazelaar 1 de Boer 99.Tazelaar 0 Stuart 100.Tazelaar 1 Jansen 101.Tazelaar 0 Simmelink 102.Jansen 1 Jonkman 103.Oud 1/2 Jonkman 104.Jonkman 1 Fiorito 104B Fiorito 0 v.d.Langenberg 81.Pillhock 1 Weijerstrass

Kampioensgroep K/26

22.Hoynk v.P. 1/2 Galjé 23.Swinkels 1 de Heer 24.Schulenberg 0 Eveleens 25.Simmelink 1/2 Kuhlmann 26.Brink 1/2 de Groot 27.Brink 1/2 Plukker 28.Jansen 0 Plukker 29.Plukker 0 Schaper 30.Eveleens 1/2 de Groot 31.Kuhlmann 1/2 de Groot 32.Stuart 1 Schulenberg 33.Stuart 1/2 Kuhlmann 34.de Heer 0 Simmelink 35.Schulenberg 1/2 Schaper 36.Brink 1/2 Schaper 37.Hebels 1 Brink 38.Hebels 1/2 Eveleens 39.Hebels 1/2 Galjé 40.Schaper 1 Hebels 41.Galjé

½ Plukker 42.Plukker ½ Kuhlmann
43.Schulenberg 0 Hebels 44.Hebels 0 Jan-
sen 45.Plukker ½ de Groot 46.Plukker 0
Stuart

M-klasse

wedstrijdleader: S.Sieswerda
Mar.v.Nimwegenpad 8
3813 CL Amersfoort

258 19.Pokorny ½ Dubbeldam 20.Dubbel-
dam 1 Groen 21.Groen 0
Pokorny 261 17.Schot 0
Tiggelman 262 21.Poncin
½ v.Wieringen 263 8.Ven-
nix 1 v.d.Kooij 264 2.Mos-
tertman 0 Hoorweg 3.de
Boer 1 Hoekstra 4.de Boer
½ Verstraten 5.Verstraten
½ Mostertman 6.Hoorweg
1 Stavast 265 1.Pommerel 0
v.Mechelen 2.Pommerel ½
de Laat 266 1.Welling 1
Dekker

H-klasse

wedstrijdleader:
S.Sieswerda
Mar.v.Nimwegenpad 8
3813 CL Amersfoort

408 15.Dol 0 Stevens 16.Stevens 1 v.d.Waal
17.Faber ½ Stevens 18.Faber ½ Legemaat
409 11.Lier 0 Noordijk 12.Schaper ½ Thorn
Leeson 13.de Waard ½ Lier 411 1.Regeer 0
Hooenboom 412 1.Pluymert ½ Legemaat
2.Spanjaard 0 Legemaat 3.Legemaat ½
Veenstra 4.Legemaat 1 v.d.Velden

I-klasse

wedstrijdleader: J.Jansen
Nieuwe Waalreseweg 202
5552 EN Valkenswaard

496 21.Gouma 1 Rooyakkers 501 20.Gouma
½ de Graaf 21.de Graaf ½ Sieswerda 503
11.Cornelisse ½ Kuipers 12.Vermeer 0
Kuijpers 13.Kuijpers ½ Kuiphof 14.Dijks-
man ½ Rekers 15.Wilterdink 0 Dijks-
man 16.Cornelisse 0 Vermeer 17.Vermeer 0 Kui-
phof 18.Vermeer 0 Dijksman 19.Dijksman 1
Cornelisse 20.Rekers ½ Wilterdink 504
13.Elleswijk 1 de Baan 14.Wilterdink 1
v.Leeuwen (regl.) 505 14.Driessen 1 Mews
15.Berben 1 Mews 16.Hellemons 1 Berben
17.Berben 0 de Veth 506 13.Termorshuizen

0 Rooijackers 14.t/m.18.v.Son 0 allen 19.de
Weert 1 Kroes 20.Rooijackers 0 de Weert
507 9.Michel 1 v.d.Bij 10.Smits ½ Michel
11.v.Gool 1 v.Egdom 12.v.d.Bij 0 de Kruijf
13.v.Egdom 0 de Kruijf 508 7.Litjens 1
Rooijackers 509 2.Kingma 0 v.d.Berg
3.Braakman 1 Kingma 4.Kingma ½ de
Vries 5.v.d.Berg 1 Hoogstraten

III-klasse

wedstrijdleader: G.K.P.van den Haak
Muiderslotweg 106 hs
2026 AS Haarlem

428 20.de Ligt 1 Berenschot
429 18.v.d.Kemp 1 Stool
19.Heel 0 Boone 20.Meesters
½ Boone 21.Bosmans 1
Meesters 430 13.Scherbeijn 1
Aaldijk 14.Bizot 0 Aaldijk
15.Geluk 1 Aaldijk 16.Scher-
beijn 1 Bizot 17.Scherbeijn 0
v.d.Akker 18.Aaldijk ½
v.d.Akker 19.Tummers 1 Aal-
dijk 20.Bizot 0 Tummers 431
9.Langendoen 0 Andriessen
10.v.d.Bold ½ Andriessen
11.Langendoen 0 v.d.Berg
12.v.d.Bold 1 Langendoen 13.Heel 1 Lan-
gendoen 432 7.Lubert 0 Haitsma 8.Driessen
1 Haitsma 433 1.t/m 6.Busch 0 allen 7.Weit-
jens 1 Bom 8.Weitjens 1 Scherbeijn 434
1.Zuetenhorst 0 Sprik

Landenwedstrijden

wedstrijdleader: A.Hotting
Struytse Hoeck 169
3224 HA Hellevoetsluis

Nederland - IJsland

20. Vermeulen - Arnarson 2-0
Stand 24½-21½, voordeel Nederland

Nederland - Argentinië

5. Feijtens - Martello 0-2 (corr.)
8. v.d.Bos - Deforel 1-1
9. v.d.Pavordt-Sznek 0-2
11. Kragten - Cibin 1½-½
22. v.Gool - Koziel 1-1
33. Vreeman - Zarate 0-2
36. v.Belle - Campos 1-0
37. Scherbeijn-Ricagno 1-1
38. v.Brug - Adler 0-2
Stand 18-26, voordeel Argentinië

Nederland - Denemarken

4. Jonkman - Jorgensen 1-1
6. de Lange-Steffensen ½-1½
17. v.d.Bos - Handrup ½-½

Geeft u
uitslagen en
bijzonderheden
tijdig door?

Schaakbibliotheek

Nieuw

Spelen met Eindspelen 1

Dame- en Pionneneindspelen

door G.C. van Perlo

Een schatkamer van onvermoede tactische wendingen
en verrassende ontknopingen.

reeds eerder verschenen:

Taktiek in de Opening 1 - Open Spelen

Taktiek in de Opening 2 - Siciliaans

in het najaar van 1996 zullen verschijnen:

Taktiek in de Opening 3 - Half-open Spelen

Spelen met Eindspelen 2 - Toreneindspelen

18. de Kruijf - Jakobsen 1 - 1
 34. de Jong - Jensen 1 - 0
Stand 33½ - 41½, voordeel **Denemarken**

Nederland - Brazilië
 27. Koppejan - dos Santos 1-0
 29. Maas - Dourado 1-0
Stand 5 - 7, voordeel **Brazilië**

Nederland - Schotland
 3. Jonkman - Wallwork 2-0 (regl.)
Stand 2 - 0, voordeel **Nederland**

Veteranen/Senioren

wedstrijdleider: J. de Vries
 Leeststraat 3
 1825 JL Alkmaar

S-94/F de Boer 0 Hoekstra

Z-96/1: v.d.Berg ½ Thom Leeson ; de Boer 1 Weijtens ; ter Haar 0 Thorn Leeson

Z-96/2: ter Haar 0 Gons ; Gons 0 Niewold, Heel, Helle, Gast, Nicolaes, Thorn Leeson ; Thorn Leeson 1 Niewold ; Helle ½ Gast ; Thorn Leeson ½ Helle ; ter Haar 0 Thorn Leeson

Z-96/3: Vermeer 0 Boer

Nieuwe groepen:

M-268 per 13-5-96: 1.G.Le-gemaat (Doom) 2.C.Raijma-ekers (Valkenswaard) 3.R.Verstraten (Lei-den) 4.J.Frijling (Alphen a.d.Rijn) 5.H.Hage (Voorburg) 6.J.Thorn Leeson (Lisse) 7.C.v.Wieringen (Amsterdam)

H-414 per 13-5-96: 1.L.Smits (Zwolle) 2.E.v.d.Velden (Hilversum) 3.A.v.Embden (Vlaardingingen) 4.K.Faber (Kampen) 5.D.Hoogland (Nieuwerkerk a.d.IJssel) 6.F.Vermeulen (Groningen) 7.G.v.Gerwen (Veldhoven)

I-512 per 12-5-96: 1.J.Rooijackers (Amers-foort) 2.H.Schaap (Amsterdam) 3.N.Kuijs (Castricum) 4.G.Dol (Zwolle) 5.G.v.Egdom (Ede) 6.C.Kolkman (Sleen) 7.J.Michel (Rot-terdam)

S-95/F per 27-5-96: 1.J.Niewold (Glimmen) 2.C.Toonen (Anloo) 3.W.Weijtens (Bussum) 4.F.Huijbrecht (St.Gillis-Waas-BEL)

Beëindigde groepen

M-258

1. H.Schaper	■	1	1/2	1/2	1	1	1	5
2. J.Dubbeldam	0	■	1/2	1	1/2	1	1	4
3. P.de Laar	1/2	1/2	■	0	1/2	1/2	1	3
4. A.v.Melle	1/2	0	1	■	1/2	0	1	3
5. G.Fokorny	0	1/2	1/2	1/2	■	1/2	1	3
6. F.Hoorweg	0	0	1/2	1	1/2	■	1	3
7. P.Groen	0	0	0	0	0	0	■	0

M-262

1. J.Verwoert	■	1	1/2	1	1/2	1	1	5
2. J.Lubbers	0	■	1	1	1	1	1	5
3. W.Barendew'rd	1/2	0	■	1/2	1/2	1/2	1/2	2½
4. C.v.Wieringen	0	0	1/2	■	1/2	1/2	1	2½
5. P.Poncin	1/2	0	1/2	1/2	■	1/2	0	2
6. G.Masey	0	0	1/2	1/2	1/2	■	1/2	2
7. L.v.Mechelen	0	0	1/2	0	1	1/2	■	2

I-496

1. H.Kulphof	■	1/2	1/2	1	1	1	1	5
2. T.Berben	1/2	■	1/2	1/2	1/2	1	1	4
3. H.Breederveld	1/2	1/2	■	1/2	1/2	1	1	4
4. E.v.Vliet	0	1/2	1/2	■	0	1	1	3
5. J.Rooijackers	0	1/2	1/2	1	■	0	1/2	2½
6. R.Gouma	0	0	0	0	1	■	1/2	1½
7. H.Termorshzen	0	0	0	0	1/2	1/2	■	1

I-501

1. J.Poell	■	1	1	1/2	1	1	1	5½
2. P.Rotte	0	■	1/2	1/2	1	1/2	1	3½
3. R.Gouma	0	1/2	■	1	1/2	1/2	1/2	3
4. S.Kingma	1/2	1/2	0	■	0	1	1	3
5. J.de Graaf	0	0	1/2	1	■	1/2	1	3
6. S.Siewerda	0	1/2	1/2	0	1/2	■	1	2½
7. C.v.Tilborg	0	0	1/2	0	0	0	■	½

III-429

1. W.Boone	■	1/2	1	1	1	1/2	1	5
2. M.v.d.Kemp	1/2	■	1/2	1	1/2	1	1	4½
3. W.Heel	0	1/2	■	1/2	1	1	1	4
4. S.Stoel	0	0	1/2	■	1/2	1	1	3
5. J.Boemans	0	1/2	0	1/2	■	1	1	3
6. J.Meesters	1/2	0	0	0	0	■	1	1½
7. A.Bruning	0	0	0	0	0	0	■	0